X. évfolyam 49. szám
1954. december 2.

Ára 70 fillér

Ludas Matyi

TÉLAPÓ EGY CIPŐGYÁRBAN

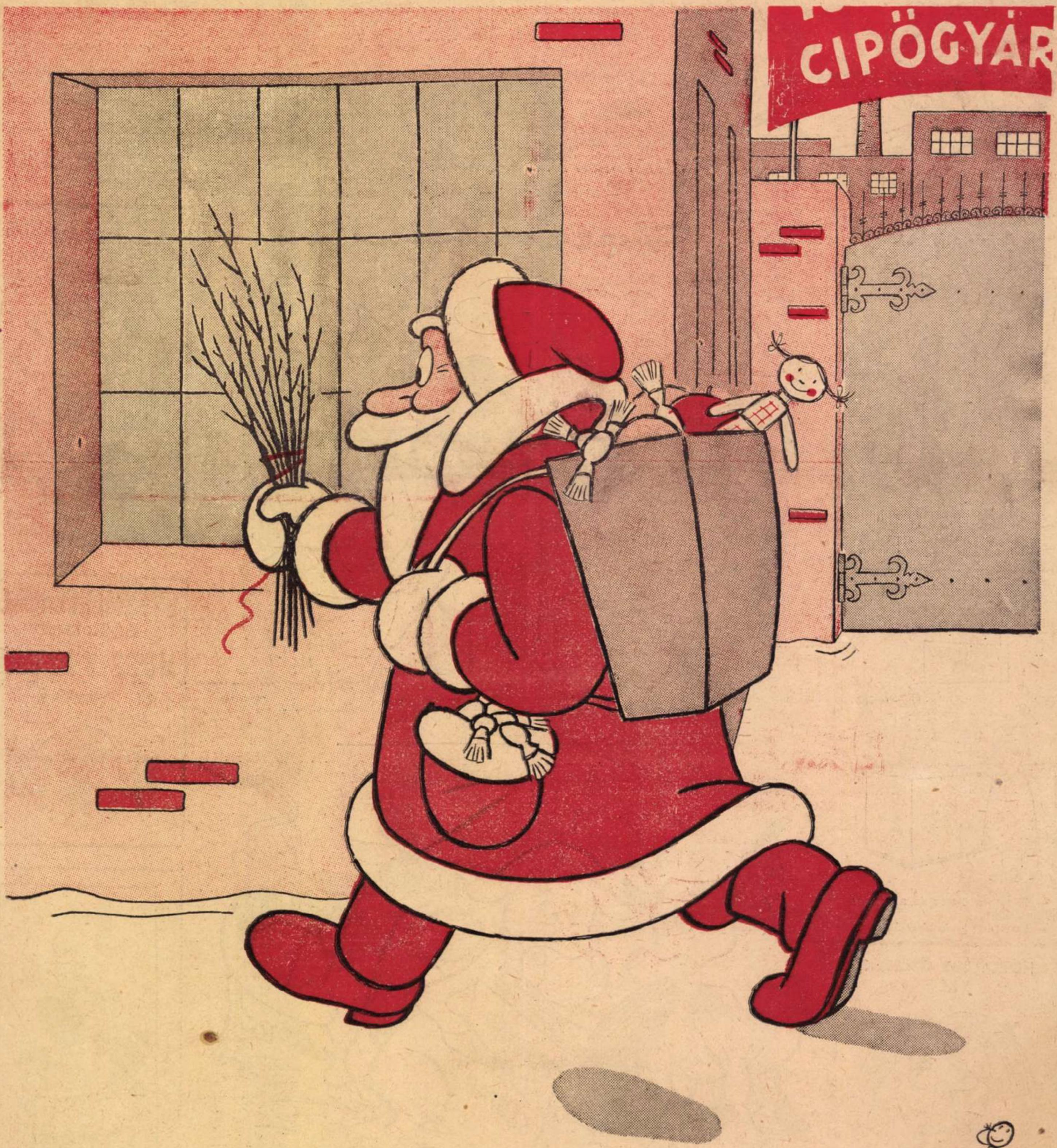

– Ezek olyan cipőt gyártanak, amit nem tesznek ki az ablakba? Virgácsot nekik!

Nászajándék

(Elkészült az első százezer húsdaráló)

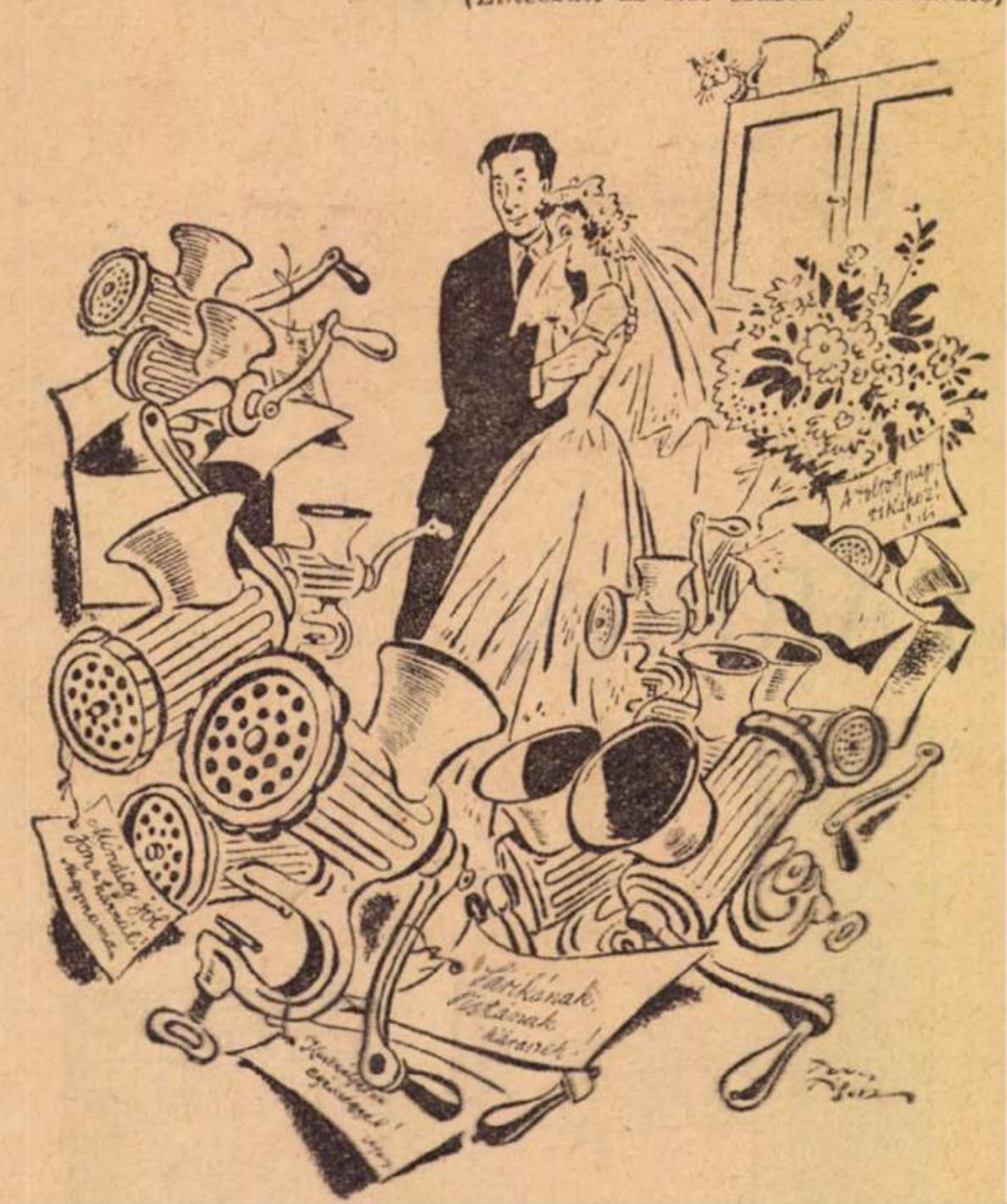
Mindig jól jön a háznál!
Sárikának, Pistának

DARVAS SZILÁRD:

A bánatos asszony

Kovácsné, született Manci, igazán aranyos, kedves teremtés. Egyetlen hibája van: ő hordozza a világ minden fájdalmát.

Megy haza férje, a Kovács, aránylag jókedvűen bandukol a koratéli napsütésben, aztán fokonként elkomorodik, ahogy a házhoz közeleg. Az ajtó kilincsét már félve nyomja le, előkészíti magát az aznapi tragédiára. Mert biztos lesz valami tragédia.

Van is.

Kovácsné arca bánattól felhős.

Tesz-vesz, egy szót se szól, csak néha a semmibe mered, azzal a gyönyörű világfájdalmas szemével. Kovács nem bírja tovább, meg kell, hogy kérdje:

— Mi az, mi történt?

Kovácsné szemét elönti a könny.

— A Králik... — rebegi alig hallhatóan — A Králik elcsúszott, sínbe tették a lábát ..

Kovács értetlenül mered rá. Gondolatban gyorsan végigszánkázik az összes rokonokon, akiknek száma mintegy félszázra tehető, s akikért különben is szüntelen aggodalomban élnek. Hiába, egyetlen Králik sincs köztük. De ilyennevű ismerős sincs, általában Králikban gyengén állnak.

— Ki az a Králik? — kérdi.

— Tudod jól — mondja Kovácsné türelmetlenül. — Itt, a sarki hentes unokaöccse, az a nagy derék magas ember, aki a Molnárék nagyobbik lányának udvarol...

— Nem ismerem — mondja Kovács idegesen.

— Dehogynem. Most lett volna az esküvője.. Legalább három hetet kell feküdnie.. Talán addig meg is fúrják az üzemben .. De mit érdekel ez téged? Te csak magaddal törődsz...

És otthagyja Kovácsot, aki most már leghatározottabban utálja ezt a Králikot, aki direkt Mancinak csúszott el, hogy legyen gyászolnivalója.

Igy megy ez minden nap. Minden nap akad egy ismeretlen Jenő, akit otthagyott a felesége, egy Miklós, akit elütött az autó, egy Piroska, akit elcsábitottak (tudod, az a szép szőke lány, aki a mamáék alatt lakik a Pozsonyi-út kettőben), egy Pistike, akinek gilisztája van, vagy egy Irma néni, aki meghasonlott önmagával. Manci egy roppant bánatkombinát, amely éjjel-nappal üzemben van, két műszakban dolgozik és a legritkább esetben termel selejtet.

Kovács sokat töpreng, hogy lehetne ezen segiteni, mignem egy szép nap összeakad az utcán hajdani osztálytársával és jóbarátjával, az ismert idegorvossal. Beszélgetnek, elmeséli az ügyet. A pszichológus megértően bólint.

— Neuraszténiás tünet — mondja. — Felmegyek egyik nap a feleségedhez és beszélgetek vele.

Kovács óvatosan előkészíti a találkozást, hogy az orvos mégsem egészen ismeretlenül állítson be.

— Drágám, valószinüleg szerdán feljön egy barátom. Ha véletlenül olyankor jönne, amikor nem vagyok itthon, beszélgess vele... Régi kedves ismerősöm.,

Kovácsné tudomásul veszi a dolgot.

Szerda este dobogó szívvel megy haza Kovács. Hiába, nagy dolog az a tudományos lélektan.

Manci kisirt szemmel fogadja.

— Szegény, szegény Böske — mondja elhalóan. — Ebből se lesz ember többé. Valószinüleg súlyos cukra van...

Kovácsnak vérben forognak a szemei.

— Ki az a Böske? — üvölti vadul.

Kovácsné zokogva válaszol:

— Ki? Hát a barátodnak, a pszichológusnak a sógornője...

Rajzos példázat

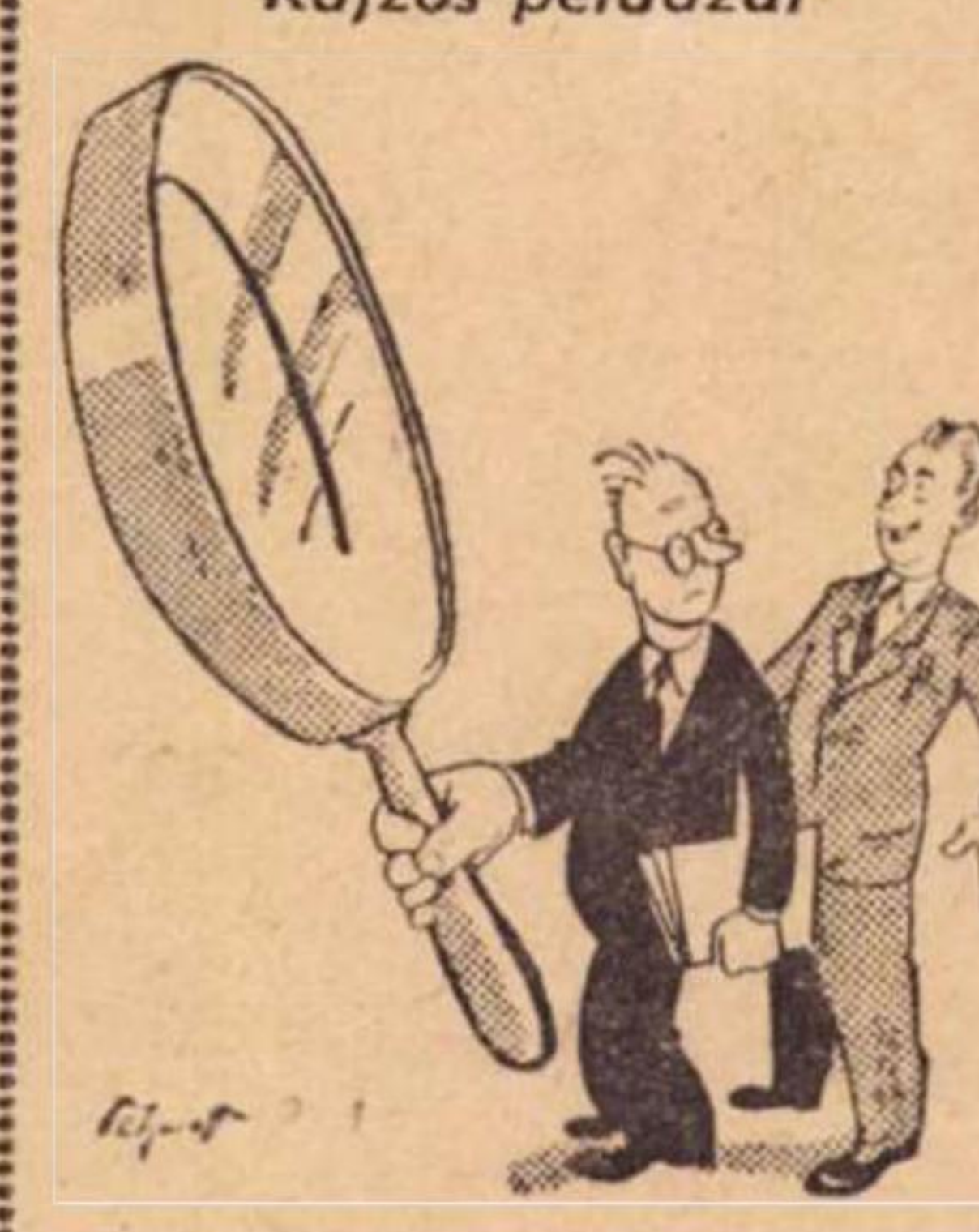

— Mi ez? Maga nemrégen még szabad szemmel is jól látott!

— Akkor az eredményeket néztem, most a hibákat keresem...

Főszezonban

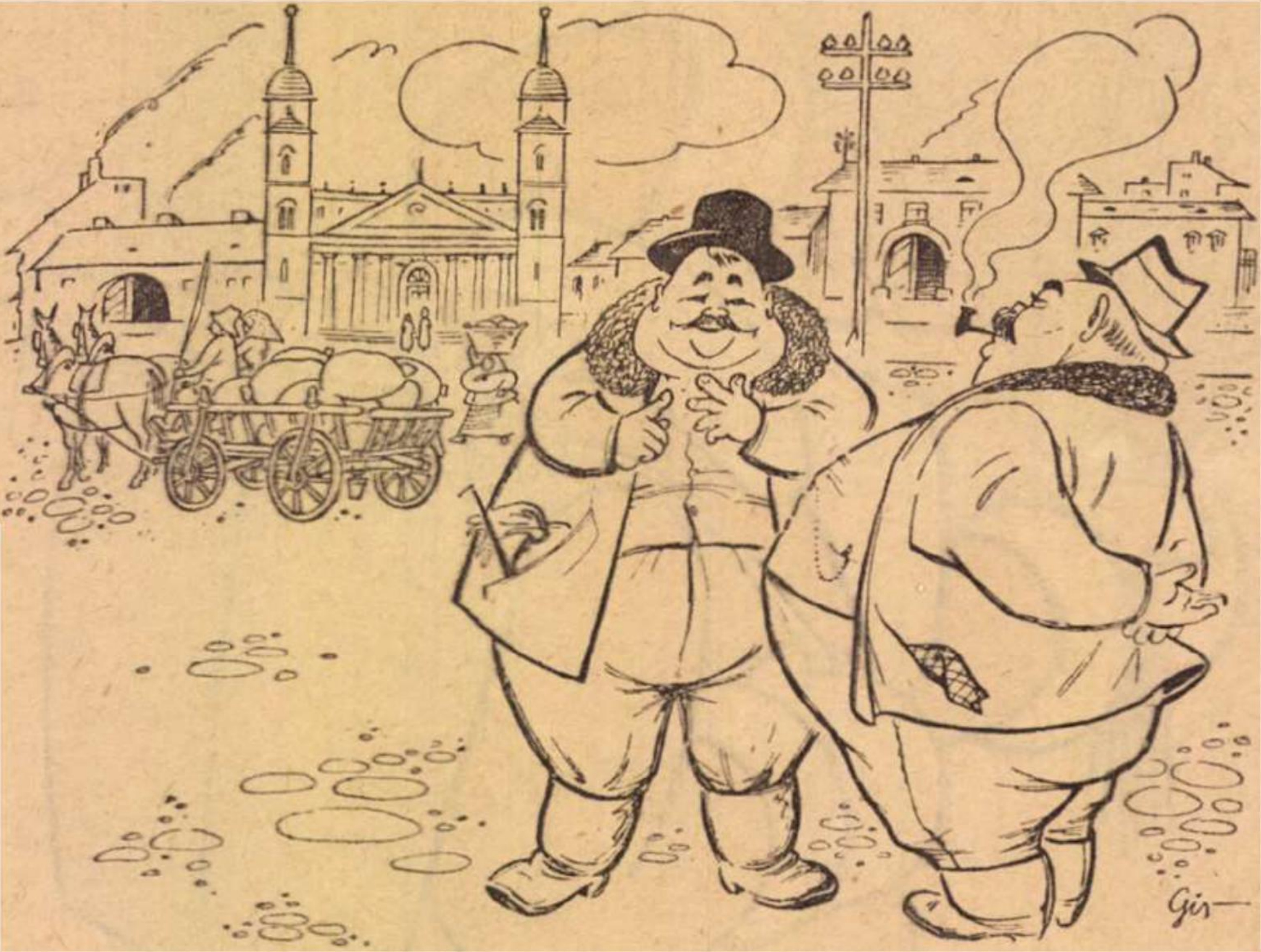

— Hallottad komám?! Huszonegyezer disznótor lesz az idén Debrecenben...

— Hogy fogjuk ezt győzni gyomorral?

— Hja komám, ezek a növekedés nehézségei.

Áruházakban is lehet hetijegyet váltani

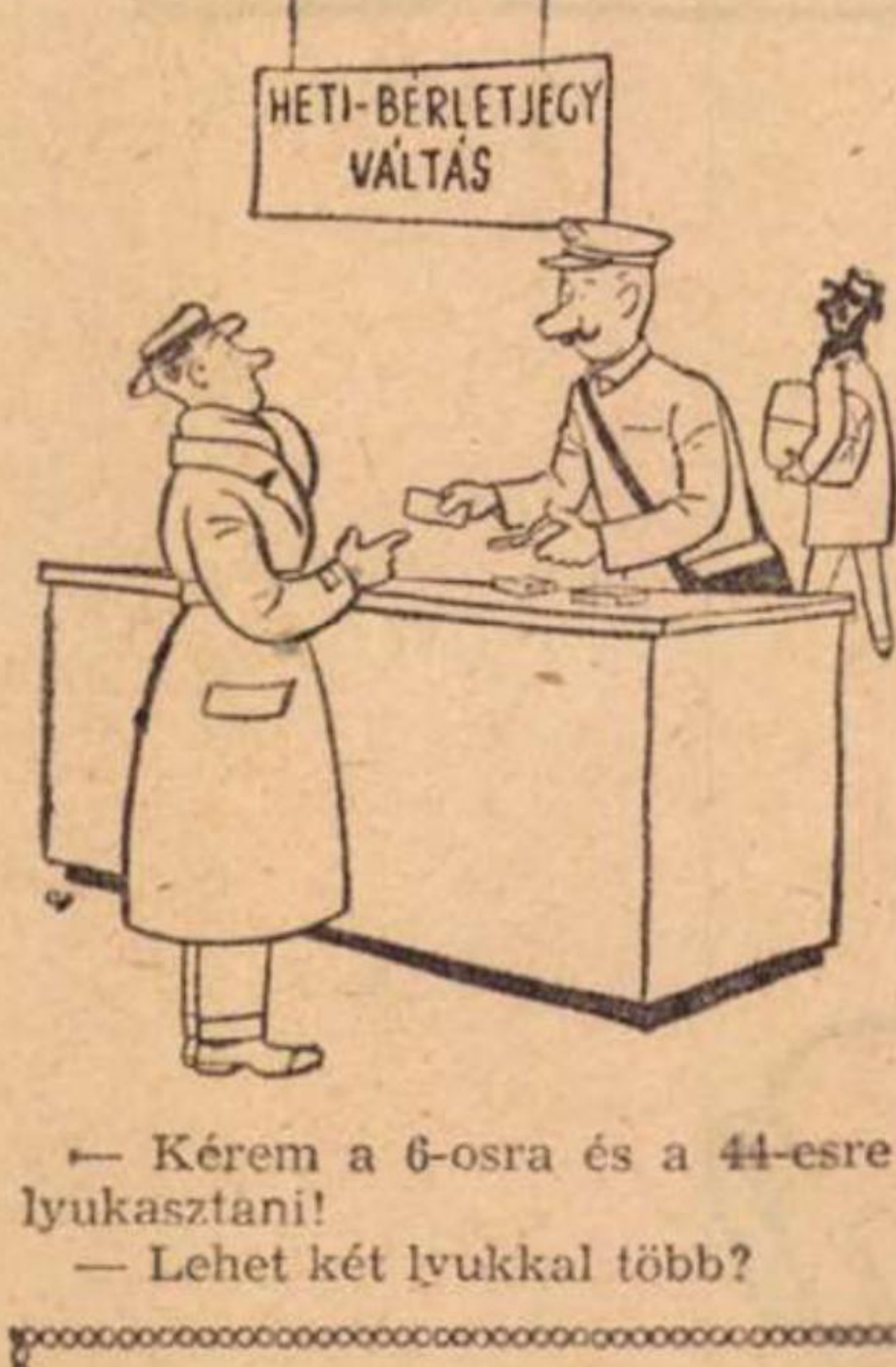

— Kérem a 6-osra és a 44-esre lyukasztani!

— Lehet két lyukkal több?

Két apaállatot kaptunk Dániától

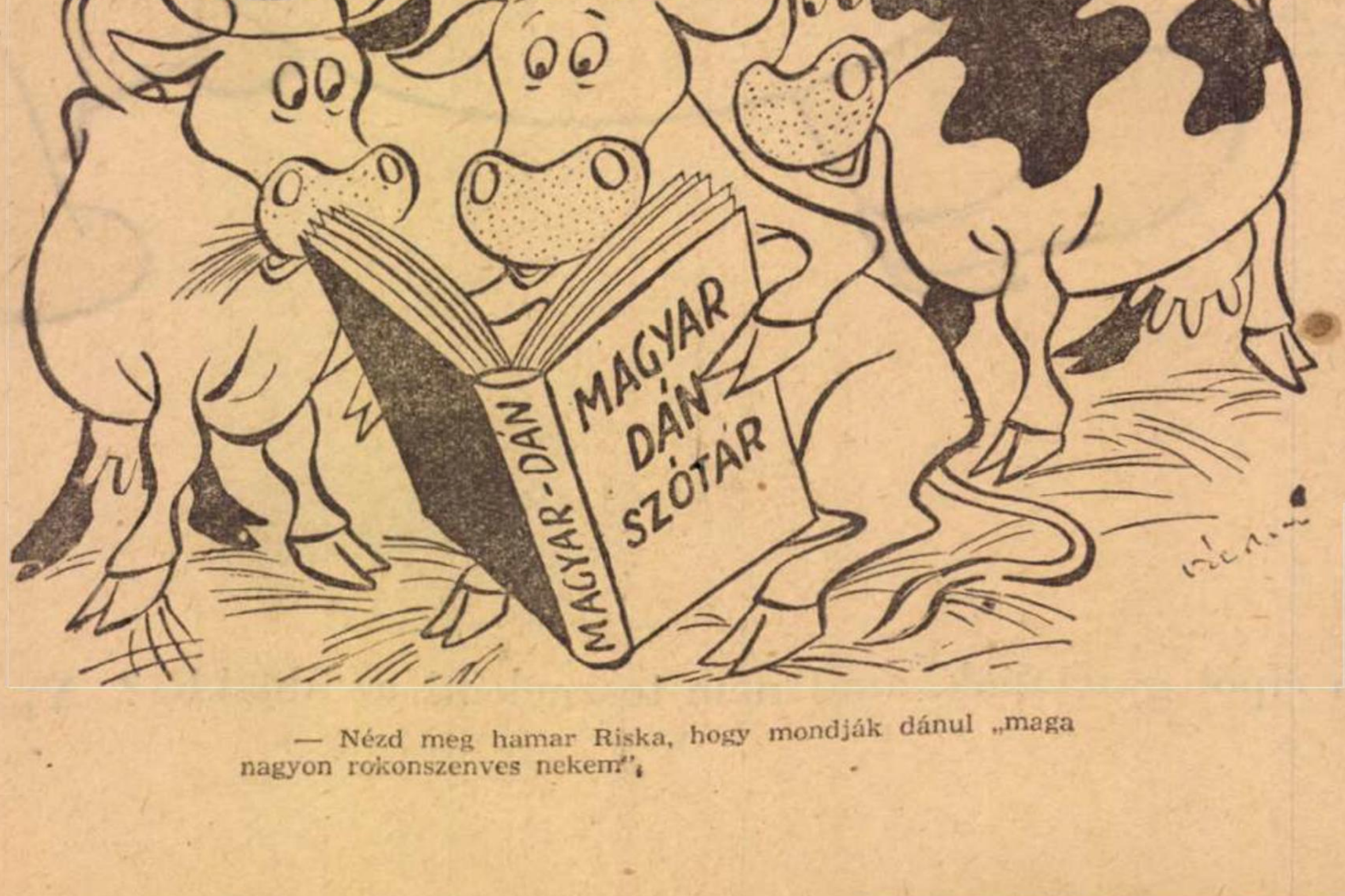

— Nézd meg hamar Riska, hogy mondják dánul „maga nagyon rokonszenves nekem".

HÓBORTOS ÖTLETEK
XI.

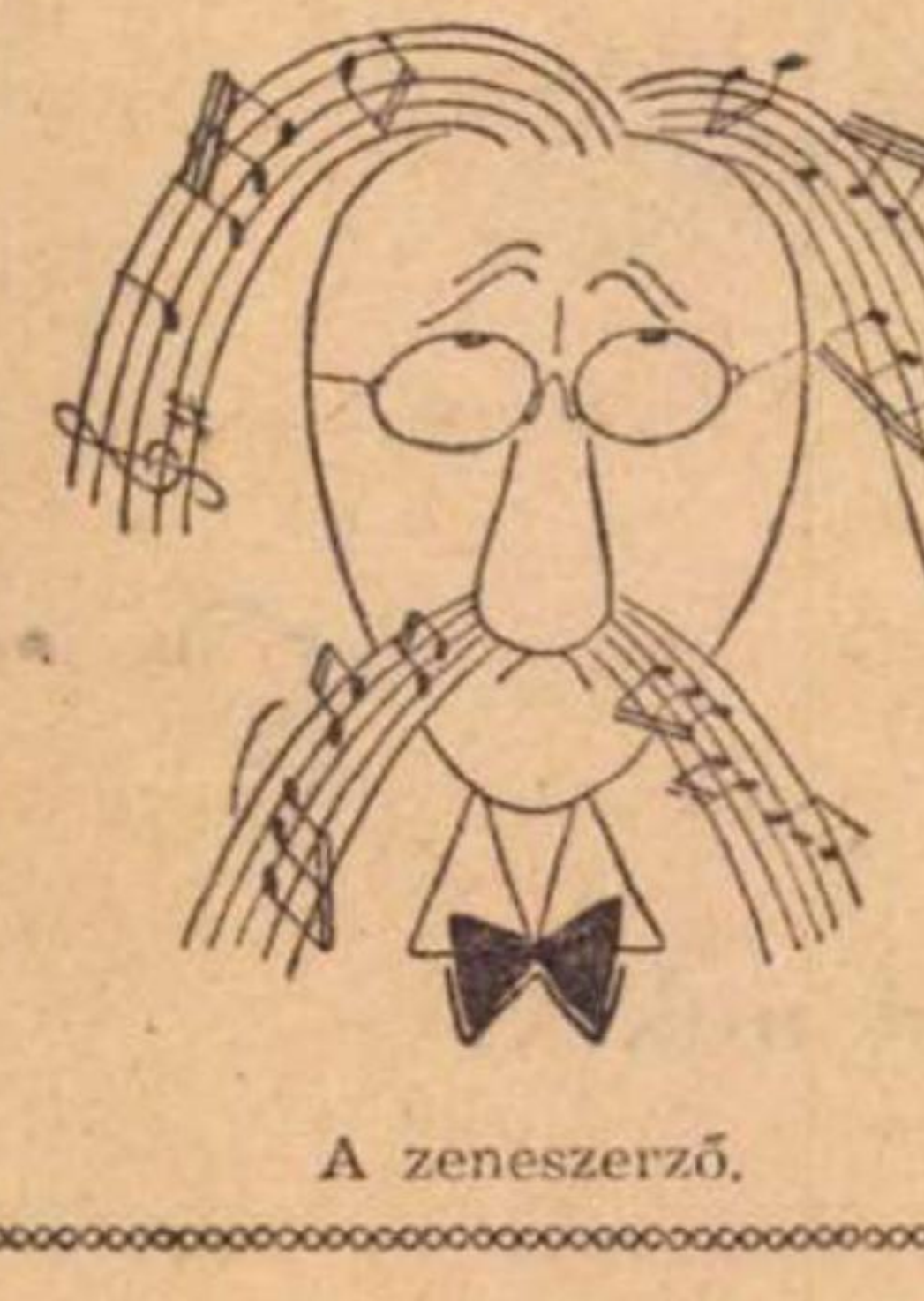

A zeneszerző.

FELEMELT ÁRAKON
add el
felesleges üvegeidet

80 FILLÉR
40 FILLÉR
40 FILLÉR
1.50 – 2.40 Ft
2.- Ft

vásárolják
a MÉH,
illatszerboltok és
Háztartási Boltok árudái

GYERMEKFÉNYKÉP
ÖRÖK EMLÉK!
MOSOLY ALBUMA
Marx-tér 6

FÉNY-SZÖV
FÉNYKÉPÉSZ KISIPARI TERMELŐ SZÖVETKEZET

Családi
KÁVÉPÓTLÓ
cikoria nélkül is használható!

A BAJUSZ

Tegnap szórakozottan belenéztem a tükörbe és egy idegen arc pillantott felém. Már éppen köszönni akartam, amikor rájöttem, hogy én vagyok, csak a bajuszom gondozatlan, mintha vasvillával hányták volna össze, jókedvű mezőgazdasági munkavállalók. Hajdani iszákos óbestereknek lehetett ilyen bajuszuk, hatnapos ádáz várostrom után.

Elhatároztam, hogy nem megyek borbélyhoz; hanem sajátkezűleg formálom meg a bajuszomat. De, amikor a borotva megvillant kezemben, összeszorult a szívem és tétováztam. Rövid lelkitusa után azonban mégis lecsaptam és balról is, jobbról is lecsippentettem egy félcentit a bajuszomból. A tükörből most egy századeleji, rovancsolás előtt álló adótisztviselő pislogott rám ijedt szemekkel.

Nem tudtam sokáig nézni nyugodt lelkiismerettel, ezért hát újra munkához láttam és kissé levékonyítottam a bajuszomat. Egyik fele, sajnos, vastagabbra sikerült, mint a másik. Olyan voltam, mint egy műkedvelő színész, aki felszarvazott férjet alakít és ragasztott bajusza billegetésével fejezi ki a lelkét marcangoló fájdalmakat. Azon sem csodálkoztam volna, ha a tükörképem megszólal:

— Lina, hát ezt tetted velem?

De nem adtam rá időt neki, folytattam a nyesegetést. Két könnyed mozdulat és a műkedvelő színész eltűnt, helyette egy számtan és mértan tanár bukkant elő az én arcvonásaimmal. A bajusz kunkori volt és férfias. Az ilyen bajuszokért rajonganak az ábrándosszívű felsős leányok.

Nekem azonban ez sem tetszett és pár pillanattal később már egy snájdig angolbajusz díszelgett az orrom alatt. Leginkább a kirakatban álldogáló divatbábúkhoz hasonlítottam, akik kínos vigyorral, de gőgösen viselik hasukon az árjelző táblát és azt a felírást, hogy: „Kis hibával“.

Nem adtam fel a küzdelmet. A könyörtelen borotva megint működésbe lépett és egyszercsak azt vettem észre, hogy a bajuszom ijesztően kicsi lett. Már csak pár szál kókadozott az ajkam fölött, nem is tudtam, mihez kezdjek velük. Most döbbentem rá, hogy milyen rablógazdálkodást folytattam a bajuszommal. Nem maradt más hátra, lehunyt szemmel, remegő kézzel a mutatóba megmaradt pár szálat is lekaszaboltam.

Elkeseredetten bámultam aztán a tükörbe...

Hirtelen kopogtak.

Gyorsan a bajuszom helyére tapasztottam a tenyerem és ijedten felkiáltottam:

— Nem lehet!

Csak nem mutogatom magam meztelenül?

Mikes György

HÁLÁTLANSÁG.

A következő kis cédula figyelmezteti az utasokat az autóbusz ablakán: „A rend és tisztaság érdekében lejárt autóbuszjegyét dobja a szemétgyüjtőkosárba!“ Ó, emberi hálátlanság, nincs tenéked határod! Hát ezt érdemli meg az az áldozatkész autóbuszjegy, amely még lejárni is hajlandó a rend és tisztaság érdekében? Miért nem azokkal az autóbuszjegyekkel viselkednek ilyen kegyetlenül, amelyek esetleg lejárnak ugyan, de korántsem a rend és tisztaság érdekében?

Vagy talán fogalmazzunk helyesebben a szórend és a nyelvtisztaság érdekében?

Vannak utcák, vannak házak...

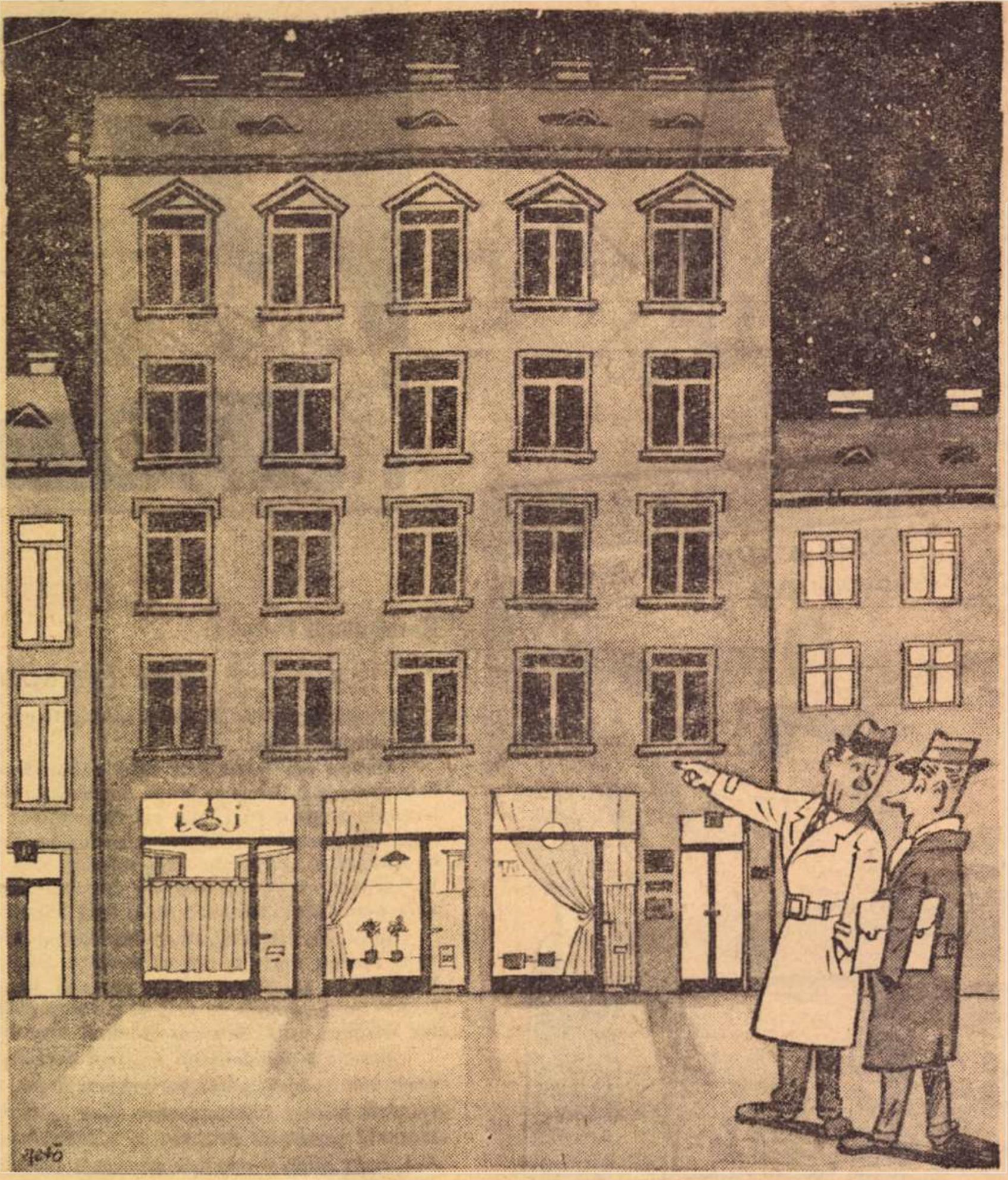

— Miért sötét az emeleten minden ablak?
— Mert már vége van a hivatali időnek.
— És miért világosak az üzlethelyiségek?
— Mert már hazatértek a lakók.

Csodálatos konyhakert

(Egyes községekben rossz helyen fekvő, sőt használhatatlan konyhakertet kaptak a tanítók.)

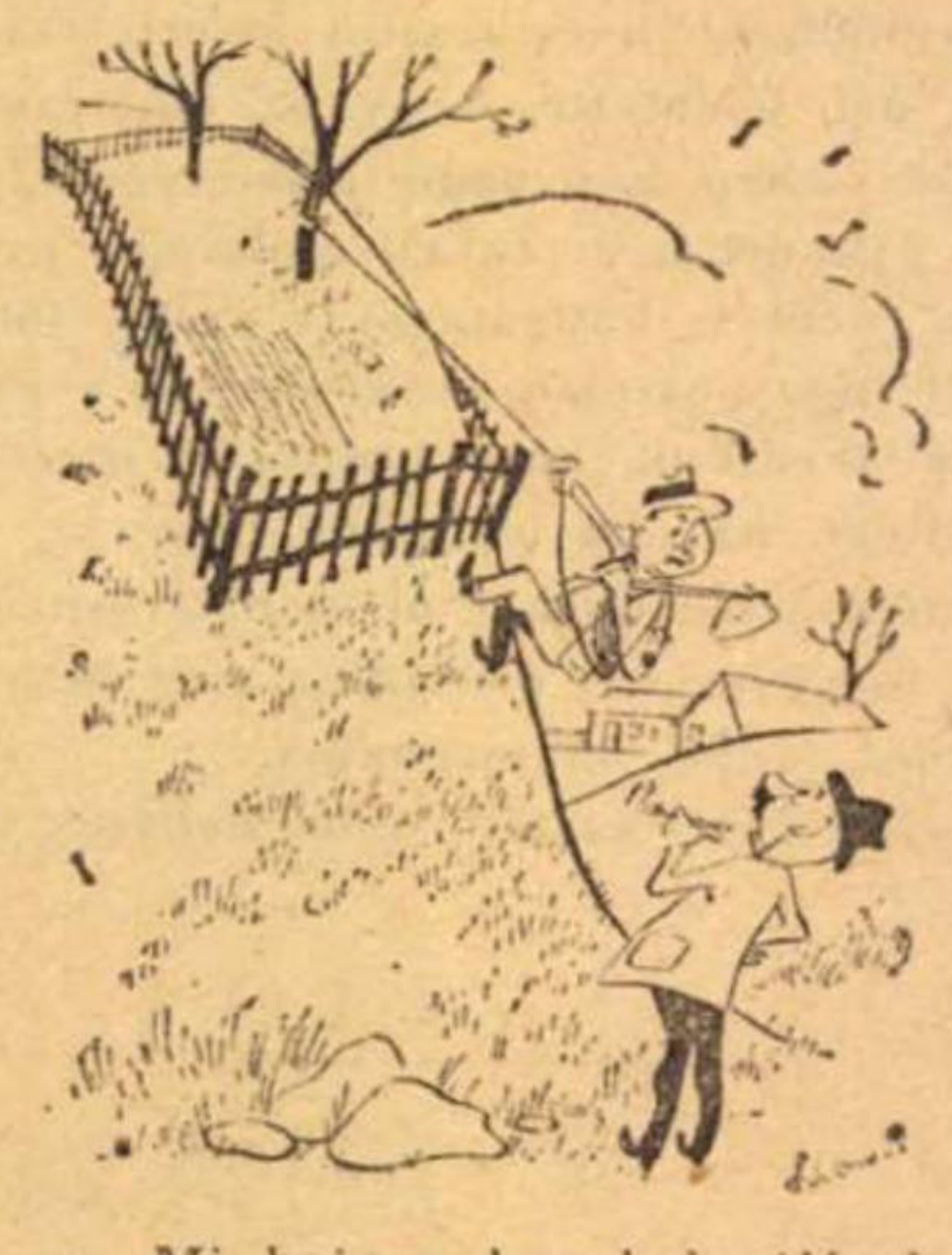

— Mi baja a konyhakertjével, tanító kartárs? Nem elég festői?

Egy dühös vásárló küldte be

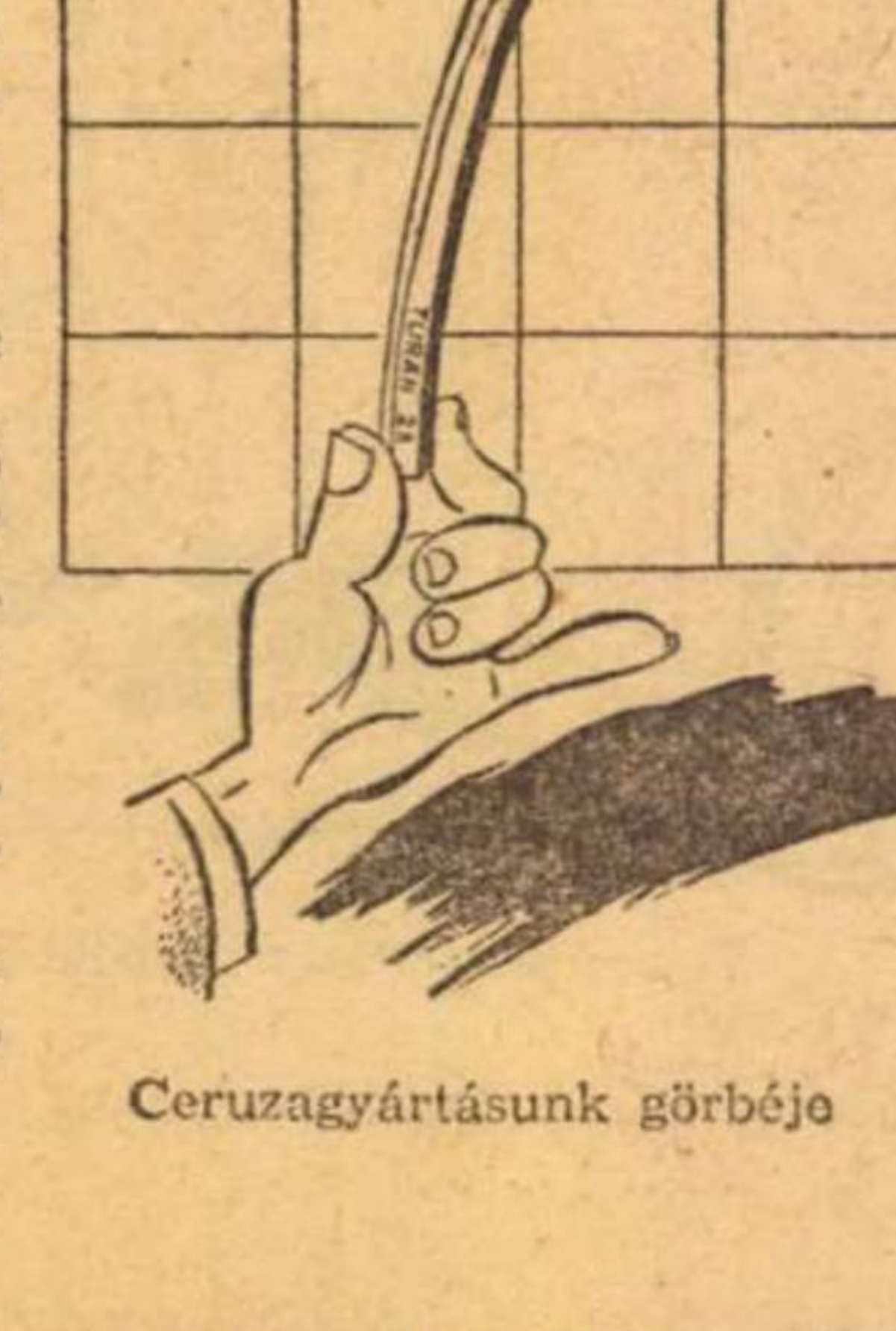

Ceruzagyártásunk görbéje

Filozófiai talány

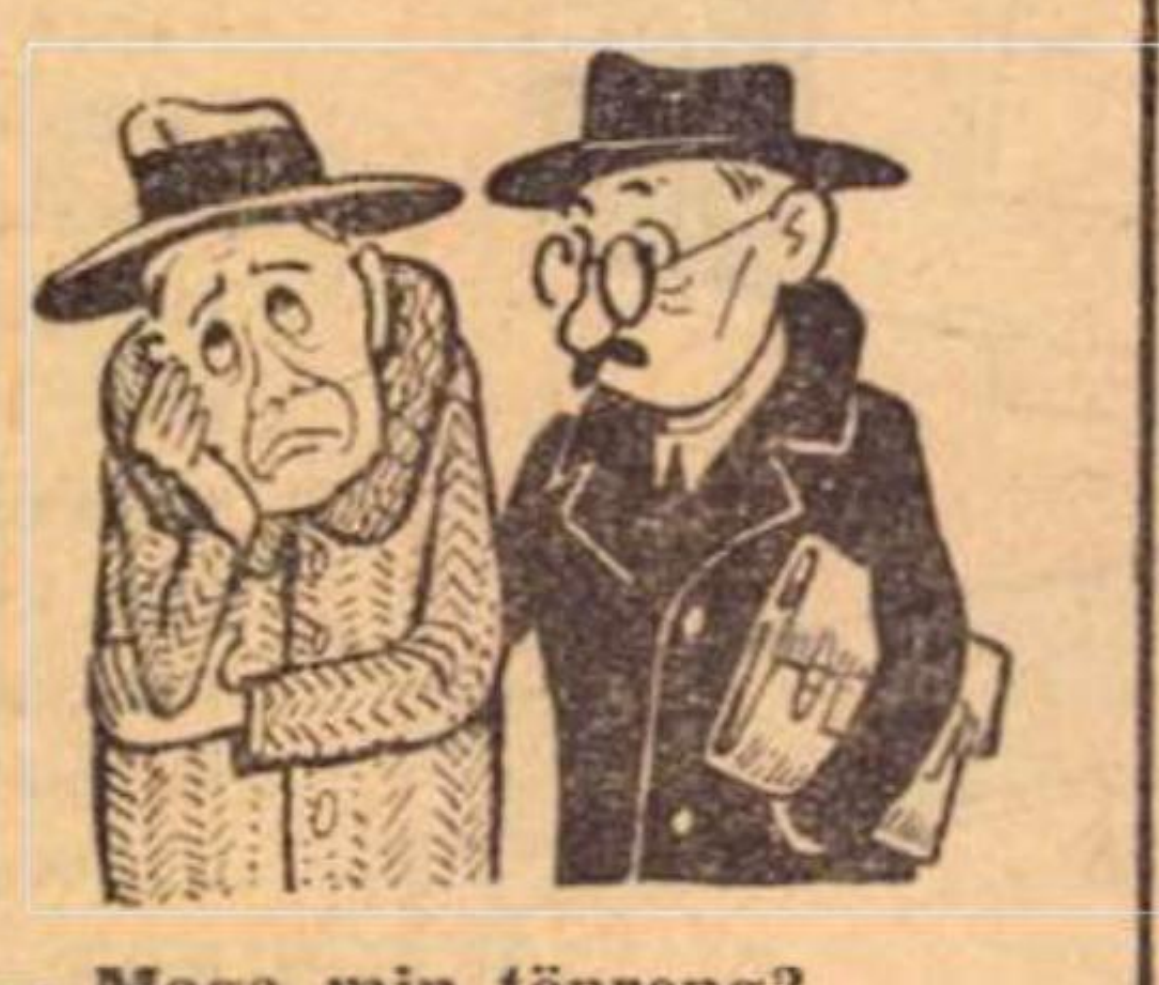

— Maga min töpreng?
— Azon, hogy a hideg erősödött-e vagy a meleg csökkent.

Imperializmus...

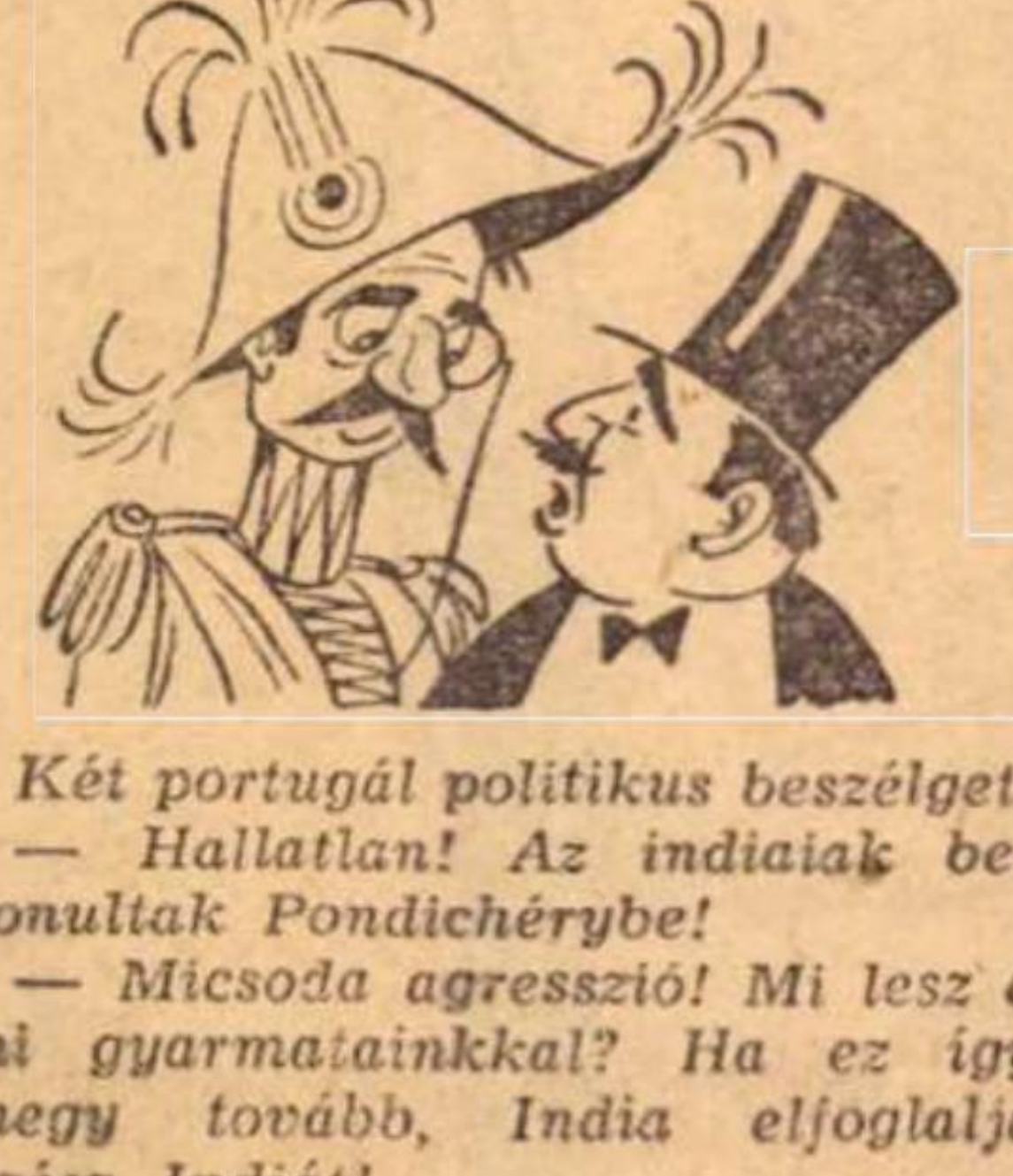

Két portugál politikus beszélget:
— Hallatlan! Az indiaiak bevonultak Pondichérybe!
— Micsoda agresszió! Mi lesz a mi gyarmatainkkal? Ha ez így megy tovább, India elfoglalja egész Indiát!

Apja fia, fia apja

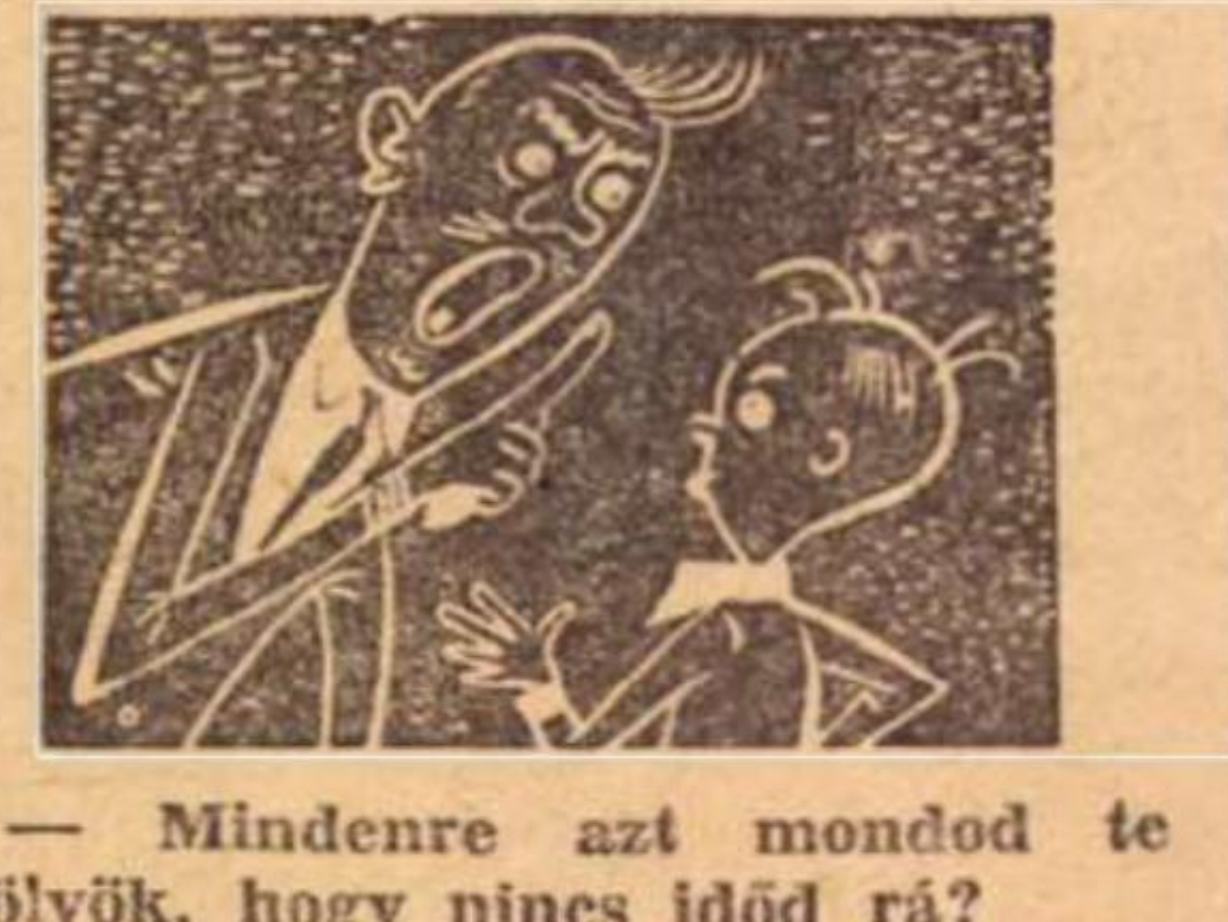

— Mindenre azt mondod te kölyök, hogy nincs időd rá?
— De apu, én tanultam! Hallgass ki!
— Nincs időm rá!

AZ ÖNIMÁDÓ

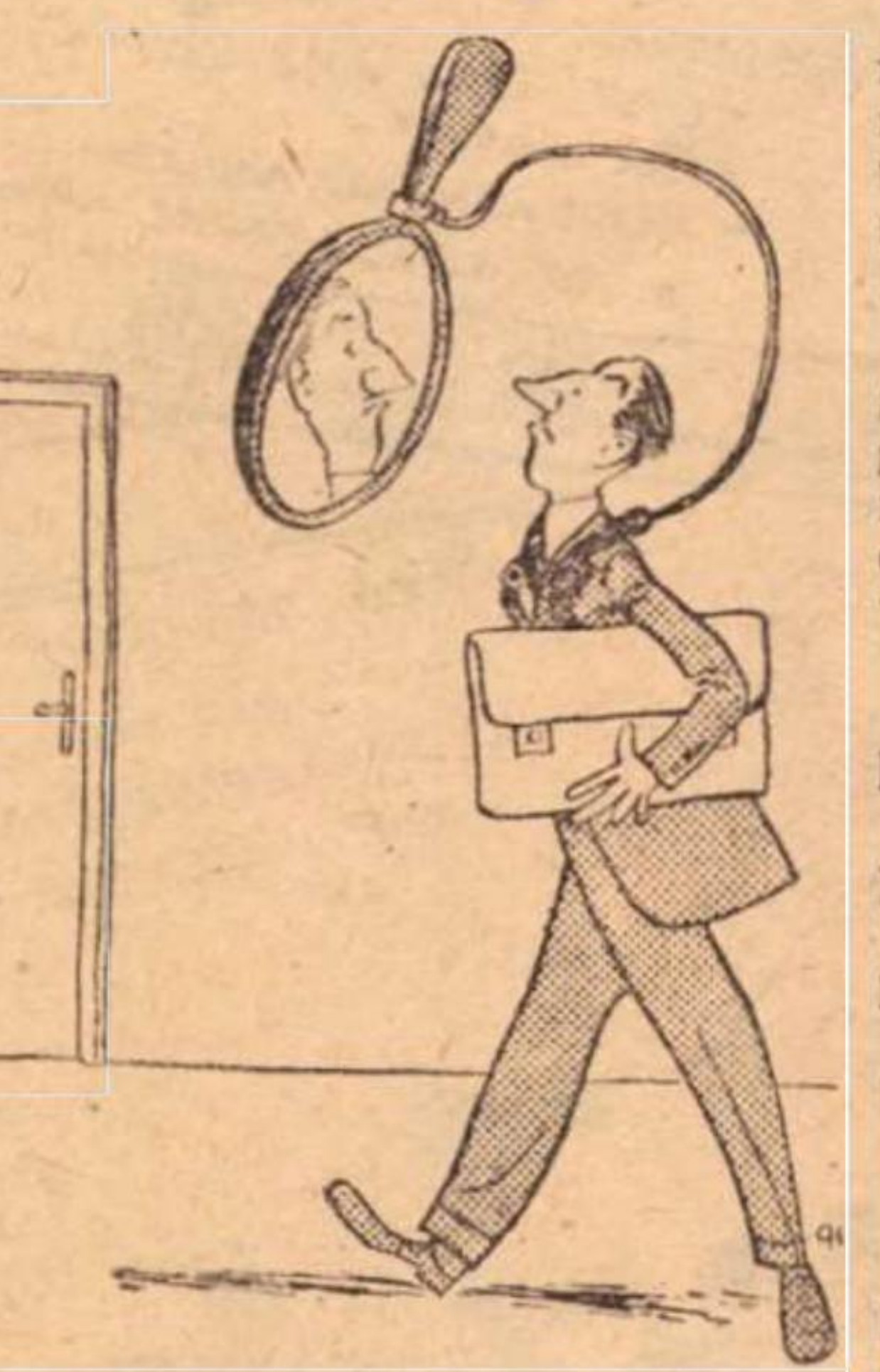

Pontos mérés

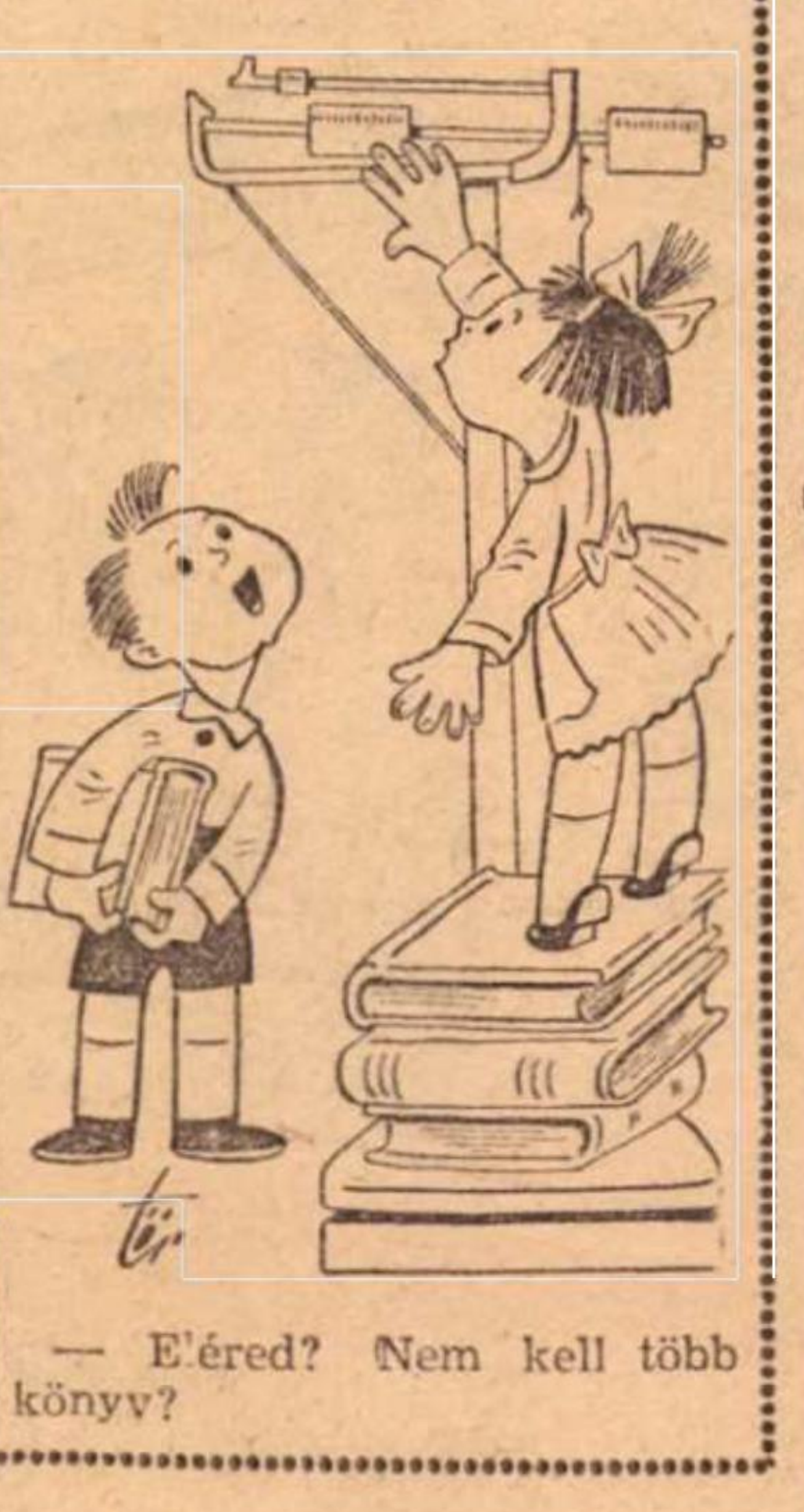

— Eléred? Nem kell több könyv?

Mennyit keres Szomolai?

Sablonos, tipikus, sőt sematikus irodai hangulat lebegett a szobán. Gáti, a főelőadó, az íróasztal mögött jegyezgetett, Kardosi előadó előtte állt, aktákkal a hóna alatt.

Gáti megszólalt:

— Mit gondolsz öregem, mennyit keres Szomolai?

Tréfás ember hírében állt a vállalatnál Kardosi kartárs. Ő konferált a rendezvényeken, ő fűszerezte jó „bemondásokkal“ az értekezletek sótlan levegőjét. Most sem tagadta meg önmagát, így kezdte:

— Kérlek gyalázatosan...

Itt megtorpant, ajkai számokat mormoltak, nyilván Szomolai sokrétű jövedelmének irigylésreméltó adatait. Gáti nem várta meg a választ:

— Szerintem havi hatezret. Nálunk 2200 a mérnök fizetése, előadó tanár a technikumban, az hatszáz, kiszállás legalább ötszáz, műszaki füzeteket fordít, maszekmegbízása van, — összesen legalább hatezer.

Kardosi széles taglejtéssel válaszolt:

— Amennyivel több, bár a zsebemben volna!

Ceruzát ragadott és gondosan számolt:

— Ezen kívül a trösztnél van egy állandó munkája, az nyolcszáz, dolgozik a kecskeméti fióknak, na és a prémiumok, szóval összesen unokatestvérek között is legalább egy nyolcas...

Gáti meghökkent.

— Ennyire nem becsültem. Talán tévedsz?!

Szőkehajú barna kislány lépett be a szobába. „Szép Solymosiné“-nak becézték a vállalatnál. Gáti nem kertelt, egyenesen nekiszegezte a kérdést:

— Mondd Nusikám, szerinted mennyit keres Szomolai?

A szépasszony nem lepődött meg. Habozás nélkül felelt és jól megfontolt, alapos válaszából rögtön kiderült, hogy ez a probléma már sok álmatlan éjszakán foglalkoztatta.

— Nézzétek gyerekek, a felesége a mult héten vett egy kardigánt ötszázötvenért, kiszedette a régi bundájából a szőrmét és bedolgoztatta egy sötétkék szövetbe...

Izgatottan tette hozzá:

— Pénteken vettek egy nyolckilós libát...

Gáti nem szerette a „mellébeszélést“.

— Szóval mennyire becsülöd a havi jövedelmét, Nusikám?

A szépasszony számolgatott egy keveset, aztán kimondta:

— Egy tizesre felmegy...

Kardosi közbesipított:

— Angyalkák, elfelejtettük a kölcsönkötvény-húzást és a totónyereményt!

Bajuszos fiatalember lépett a szobába. Rögtön bevonták a kérdés tisztázásába. Lassacskán féltucat szakértő igyekezett megfejteni a bonyolult problémát. Abban valamennyien megegyeztek, hogy Szomolainak egyetlen trükkje van: nagyon sokat dolgozik és főképpen ezért keres olyan sokat. A derék értekezlet azonban hosszú negyedórák alatt sem tudta eldönteni, hogy MENNYIT keres Szomolai. Váratlanul maga Szomolai toppant be a szobába.

— Jó, hogy ilyen szépen együtt vagytok — mondotta mosolyogva. — Búcsúzni jöttem. Áthelyeztek a Kultúrtechnikaihoz főmérnöknek, holnap már nem jövök be...

Remegő hangon kérdezte Gáti:

— Remélem, magasabb fizetéssel?

— Mindenesetre más skálába kerülök.

Szívélyesen kezet fogott mindenkivel és távozott. Amikor becsukódott mögötte az ajtó, Gáti ceruzát ragadott és sóhajtva dünnyögte:

— Más skálába kerül! Kezdhetjük elölről az egészet...

Stella Adorján.

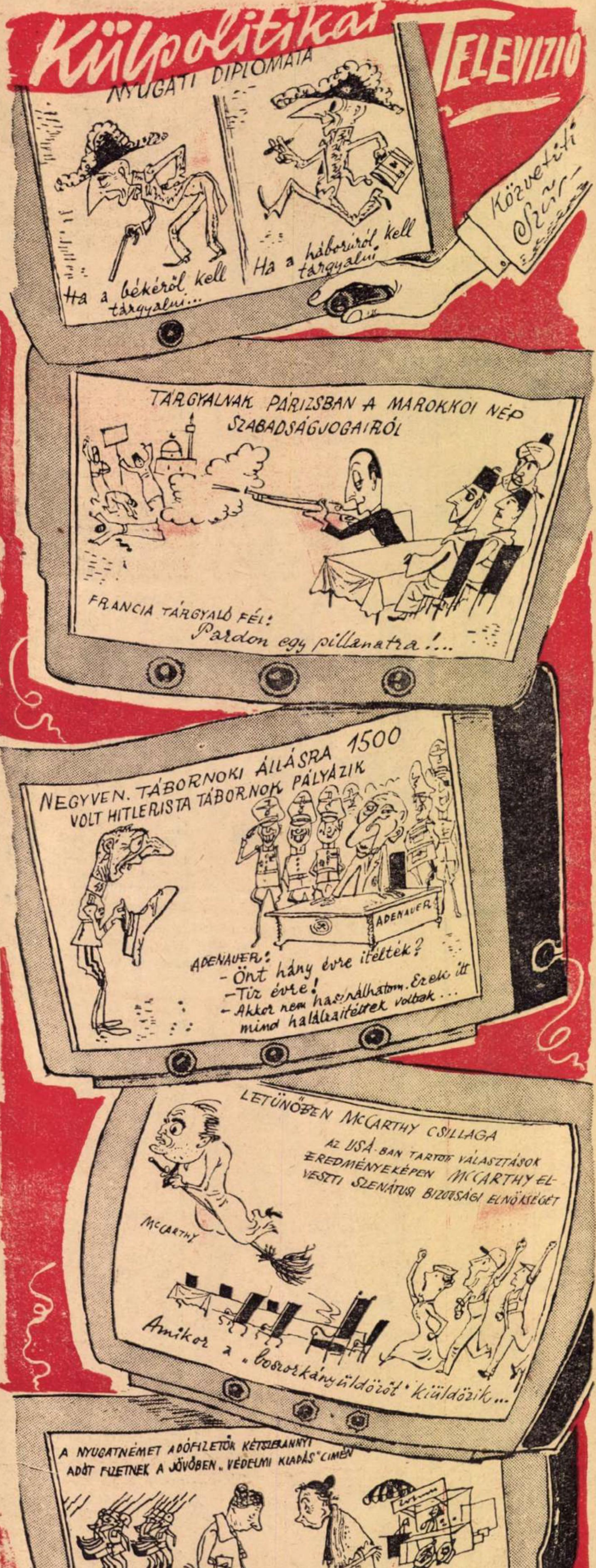
Külpolitikai Televizio
NYUGATI DIPLOMATA
Ha a békéről kell tárgyalni...
Ha a háboruról kell tárgyalni
Közvetíti Szűr-
TÁRGYALNAK PÁRIZSBAN A MAROKKOI NÉP SZABADSÁGJOGAIRÓL
FRANCIA TÁRGYALÓ FÉL:
Pardon egy pillanatra!...
NEGYVEN TÁBORNOKI ÁLLÁSRA 1500 VOLT HITLERISTA TÁBORNOK PÁLYÁZIK
ADENAUER
ADENAUER:
– Önt hány évre itélték?
– Tiz évre!
– Akkor nem használhatom. Ezek itt mind halálraitéltek voltak...
LETÜNŐBEN McCARTHY CSILLAGA
AZ USA-BAN TARTOTT VÁLASZTÁSOK EREDMÉNYEKÉPEN McCARTHY ELVESZTI SZENÁTUSI BIZOTTSÁGI ELNÖKSÉGÉT
McCARTHY
Amikor a „boszorkányüldözőt" kiüldözik...
A NYUGATNÉMET ADÓFIZETŐK KÉTSZERANNYI ADÓT FIZETNEK A JÖVŐBEN „VÉDELMI KIADÁS" CIMÉN
– Mit főz ma, Frau Kinzle?
– Babot. Tudja annyi a kiadás! lakbér, villany, Wehrmacht...

Példás egyetértés

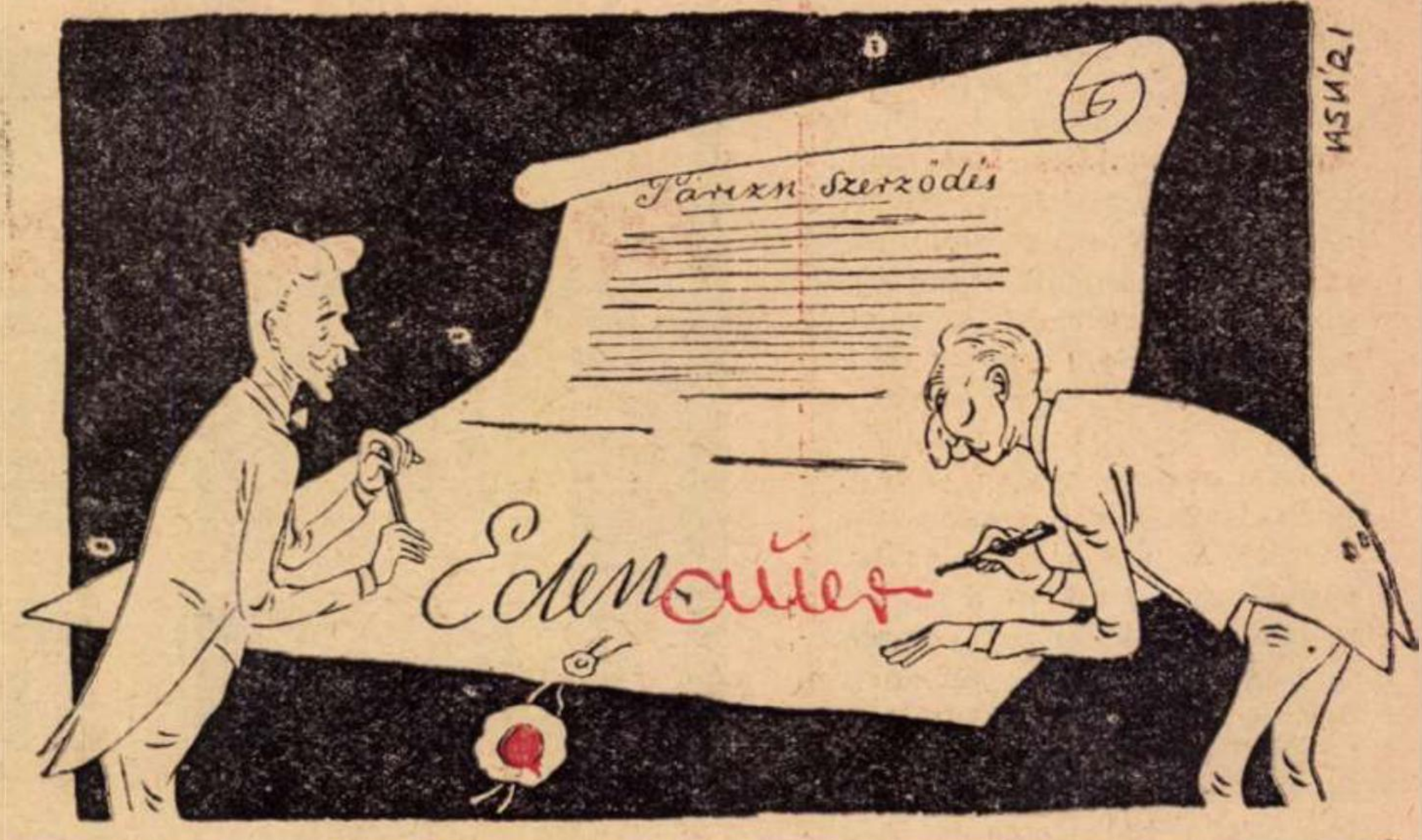
Párizsi szerződés
Eden
auer
IASNÁI

A humor mesterei

Kosztolányi Dezső:

Egy becsületes ember

Régóta ismertük őt. Pénztáros volt egy magáncégnél. Egyszer csak azt hallottuk, hogy elbocsátották.

Amikor egy pénztárost ily váratlanul szélnek eresztenek, az ember önkénytelenül is arra gondol, hogy az illető megtévedt, valami szabálytalanságot követett el. Érdeklődtünk a főnökénél. Az megnyugtatott bennünket, hangsúlyozta, hogy nála még nem volt buzgóbb, lelkiismeretesebb, becsületesebb hivatalnoka, kezén egyetlen fillér se sikkadt el, zárószámadása minden nap annyit mutatott ki, amennyit bevett, nem kevesebbet — és ami épp oly fontos — nem is többet. Hogy mégis miért küldte el? Erre nem tudott felelni. Valaki más jelentkezett és helyette inkább őt alkalmazta.

Barátunk szomorú állástalanságában irogatni kezdett. Nemcsak becsületes ember volt, hanem művelt, ízléses és okos is. Sajnos, az elbeszéléseit nem használhattuk. Ezek híven tükrözték tiszta, egyenes, higgadt lelkét. A zárószámadásaihoz hasonlítottak. Soha semmit se vett el a valóságból, de nem is tett hozzá semmit. Az egyenleg rendben volt. Mégsem érdekelt bennünket.

Minthogy mindenáron segiteni szerettünk volna rajta, azt inditványoztam, írassunk vele tudósitásokat, melyekben épp a tények a fontosak, az események és a mozzanatok pontos lajstromozása. Egy rekkenő nyáron leküldtük Sziciliába, hogy útirajzokat szállitson nekünk. A tapasztalatai és az élményei alapján. Mit vártunk? Azt, hogy majd a napfény lobogását rajzolja, úgy, ahogy mi elképzeljük, a hőgutát, a délszaki véralkatot, melynek tüzénél esetleg cigarettára is lehet gyujtani. Ő tartózkodott efféle felületességtől. Tanulmányozta a helyszint, a népet, a szokásait s a hőmérőre s az ottani idővizsgáló intézet hiteles jelentéseire hivatkozva megállapitotta, hogy a sziciliai hőségről való elképzelésünk túlzott s a sziciliai ember majdnem olyan, mint az itteni.

Csalódottan tettük félre irásait. Úgy éreztük, hogy délen nem nyílik számára babér. Télen, csikorgó decemberben északra küldtük, a norvég fjordokra, hogy beszámoljon a durrogó fagyról, a viharokról, melyek nedves lepedőként csapdossák a csúcstetős házak fekete falait, azokról a titokzatos emberekről, akik Ibsen drámáiban folyton hallgatnak és részint kisértetektől rettegnek, részint vajaskenyeret esznek. Innen azt jelentette, hogy az időjárás meglehetősen enyhe, sokkal kevésbbé szigorú, mint otthon, ami pedig a norvégeket illeti, azok egészséges, agyafurt parasztok, kitűnő gyakorlati érzékkel, többnyire hajósok és halkereskedők, egyáltalán nem titokzatosak, nem is hallgatagok s széles jókedvükben azokat az adomákat mesélik el; melyeket húsz-huszonöt évvel ezelőtt a pesti kávéházakban hallott.

Nem kételkedtünk, hogy ezúttal is igazat mond. De el kellett őt ejteni. Én egy darabig védtem. Később beláttam, hogy az, aki ennyire becsületes és ennyire mentes mindenféle szélhámosságtól, pénztárosnak épp annyira nem alkalmas, mint írónak s az a meggyőződés érlelődött meg bennem, hogy még erre a földre se való és leghelyesebben tenné, ha meghalna.

Ezt néhány évvel ezelőtt, némi habozás után, meg is tette szegény.

(1937)

KÍVÁNSÁG-DÉLUTÁN

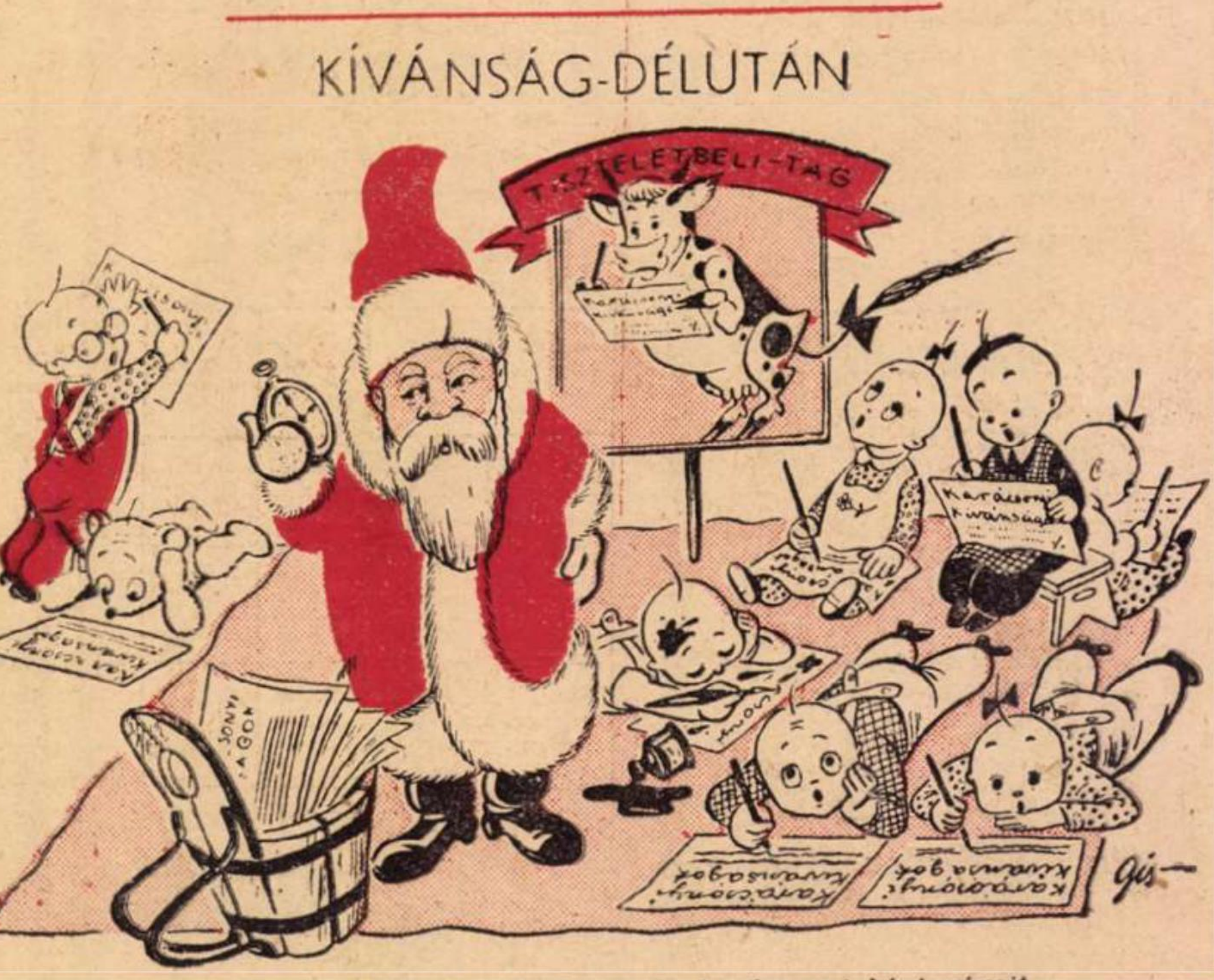
TISZTELETBELI-TAG
Karácsonyi kívánságok
Karácsonyi kívánságok
Karácsonyi kívánságok
Gis-

Télapó összeirja a legifjabbak karácsonyi kívánságait.

Külföldi Szemle

Mint akkor, angyalom...

Mint a „l'Humanité" jelenti, Hamburgban ünnepi keretek között megnyílt a „Lili Marlen"-bár. Ha még nem tetszettek elfelejteni, Lili Marlen volt a címe annak az édes-bús, könnyfakasztó dalnak, amelynek dúdolása közben a Wehrmacht érzékenylelkű csupaszív katonái elábrándozva tapostak át mindenen, ami csak a csizmájuk ügyébe akadt. Az új hamburgi bárban az Afrika-hadtest zenekara játszik, a falakat Rommel tankjairól készült festmény díszíti, úgyis, mint szaharai csendélet. A nagyérdemű közönség pedig elábrándozva zümmögheti a visszaemlékezés szívdobogtató hangulatában: „Mint akkor, angyalom . . ."

Érzésünk szerint komoly kilátások vannak még a következő nyugatnémetországi szórakozóhelyek megnyitására:

„Auschwitz-bár a Himmler-görlökkel."

„Führer-kávézó.

„Vendéglő a víg rohamosztagoshoz."

Ha esetleg sor kerül az Oradour-söröző megnyitására, véleményünk szerint nagy tapintatlanság és a német—francia fegyverbarátság lebecsülése lenne, ha erre az ünnepi alkalomra nem hívnák meg Mendes-France-ot.

Baj van a McCarran-törvénnyel

A hírhedt McCarran-törvény, amely a legkülönfélébb terrorintézkedéseket tartalmazza a bevándorlókkal szemben, most váratlanul egy királlyal került szembe. A törvény 212. paragrafusa kimondja, hogy „nem léphet az Egyesült Államok területére az, aki bigámiát űz" Igen ám, de őfelsége Tríbhuvana, Nepal királya amerikai hivatalos látogatására magával akarja vinni mind a két feleségét. A bevándorlási hivatal Dulleshez fordult segítségért zavarában. Ha sikerül a törvényt megfelelően módosítani, akkor az uralkodónak csak azt kell bebizonyítania, hogy nem volt kommunista párttag sem ő, sem feleségei

Kis hírek

Bírósági logika. A Colorado-állambeli Denverben azzal vádolták meg Murel Webster urat, hogy közel 100 kilométeres sebességgel száguldott autójával egy veszélyes viadukton keresztül, miközben baljával a mellette ülő nő derekát karolta át. Webster tagadta az átkaroló mozdulatot s a vád képtelenségének jellemzésére azt hozta fel, hogy a szóbanforgó nő a felesége. Felmentették.

Költészet és valóság. Mint a londoni „Daily Express" amerikai tudósítója jelenti Jim Sloan newyorki lakos agyonlőtte kedvesét, majd még a letartóztatása előtt verset írt az esetről. Egy fiatal költő onnan veszi a témát, ahonnan tudja.

Bűnözési motívum. A romantikus Hollywoodból való ez a kis hír, abból a városból, ahol a közhit szerint Mississippit lehetne rekeszteni a szépségkirálynőkkel és a szépségkirályokkal. Egy Mrs. Emily Staich nevű öreg nő nem kevesebb, mint 27 betörést követett el az amerikai filmfővárosban. Mindenhonnan csak tojást, szalonnát és sört vitt el. Letartóztatásakor így indokolta meg tettét: „Éhes voltam." Lehetséges, hogy a nagy témahiányra való tekintettel a történetből filmet csinálnak, persze némi változtatással. A néniből csodálatos szépségű fiatal lány lesz, akinek megtetszik egy szál rózsa, el akarja lopni, a vezérigazgató azonban rajtakapja és a tett színhelyén azonmód feleségül veszi.

F. L.

IGY NEM SZABAD takarékoskodni!

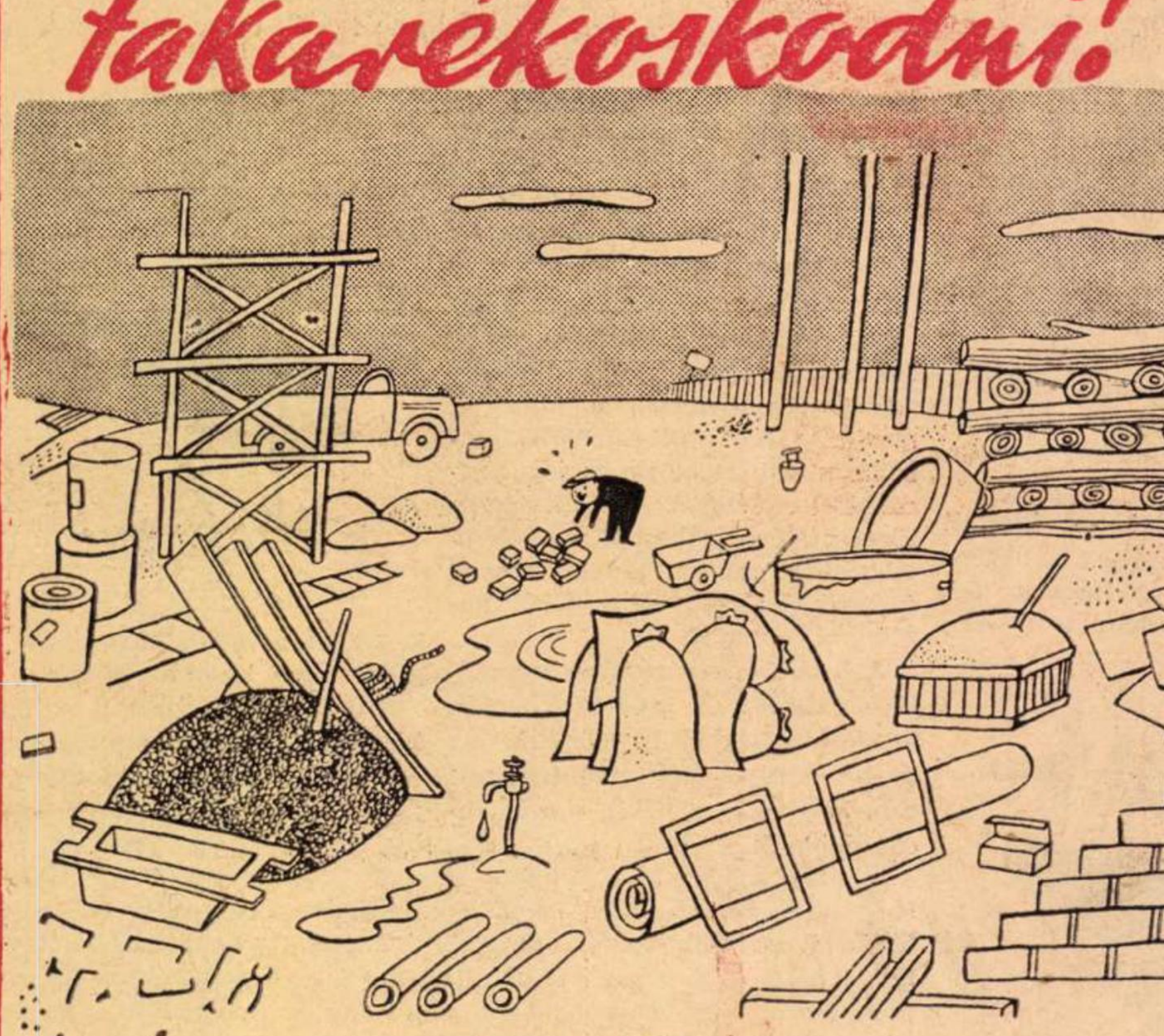

FOLYIK AZ ÉPÍTKEZÉS

„Egy, csak egy legény van talpon a vidéken . . .

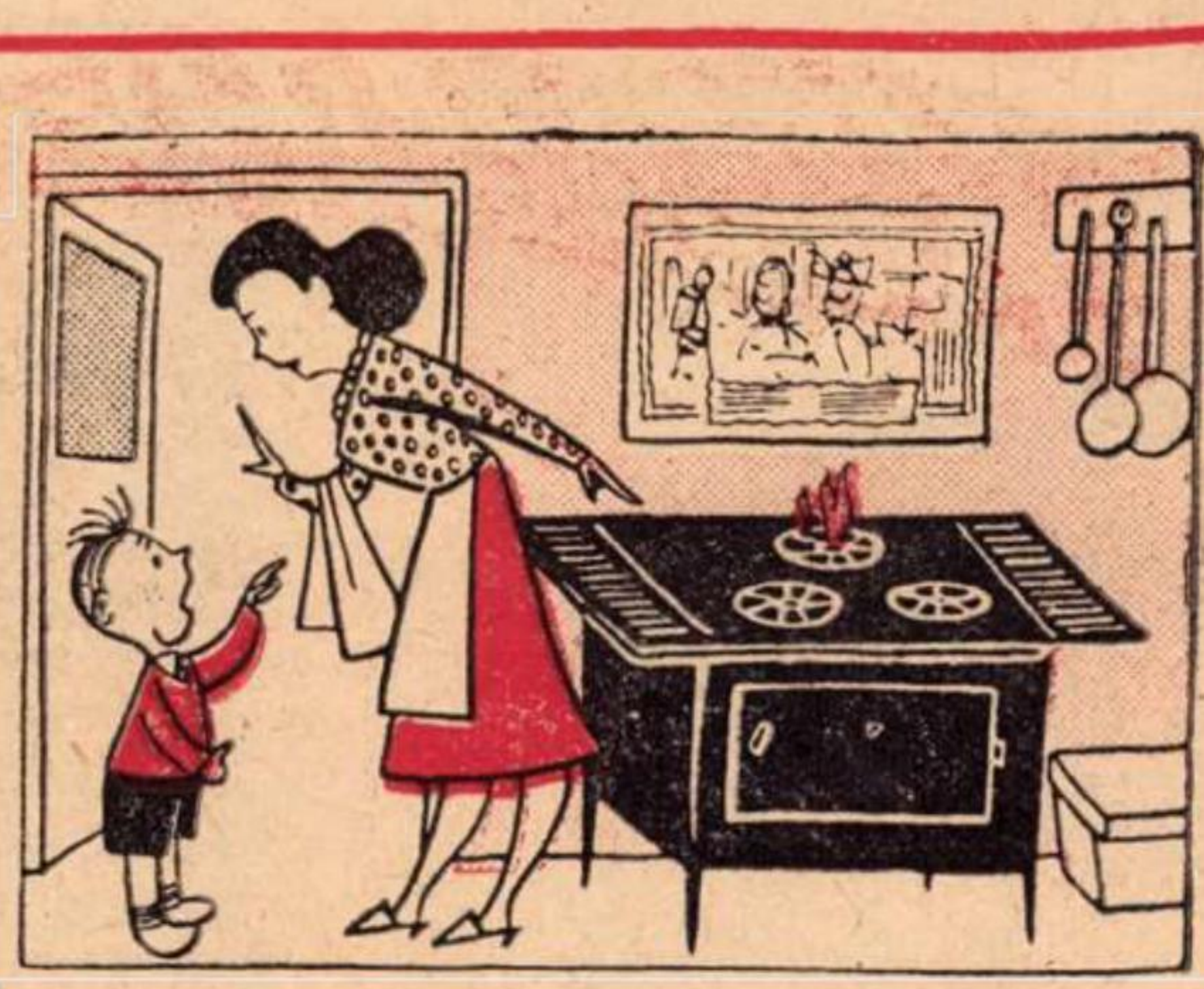

— Miért égeted a gázt egész nap, anyukám?
— Mert a gyufa drágább, mint a pausál-gáz.

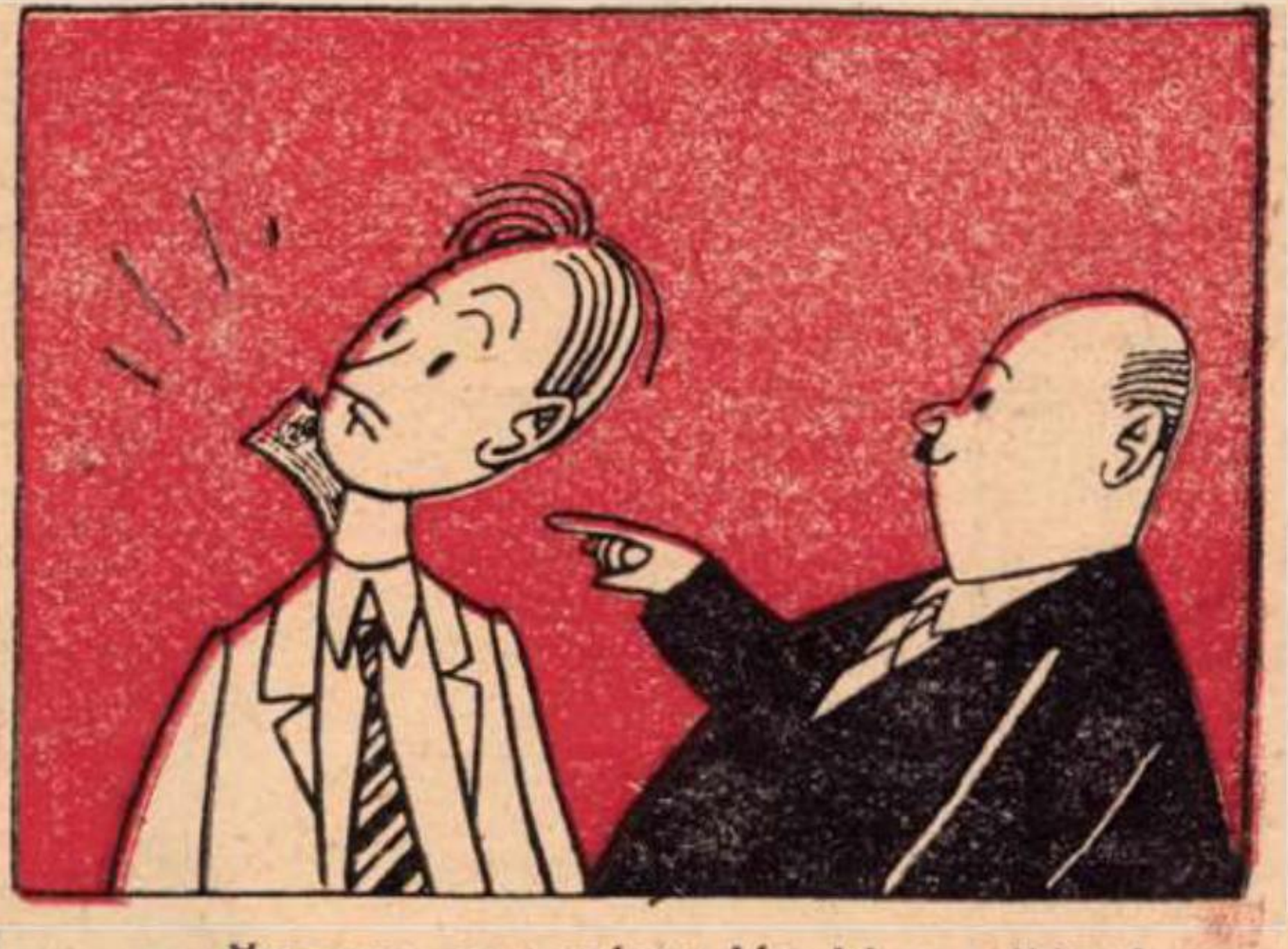

— Öregem, egy százas lóg ki a gallérodból.

— Ejnye, pedig hányszor szóltam a feleségemnek, hogy ne rakja a megtakarított pénzt az ingek közé!

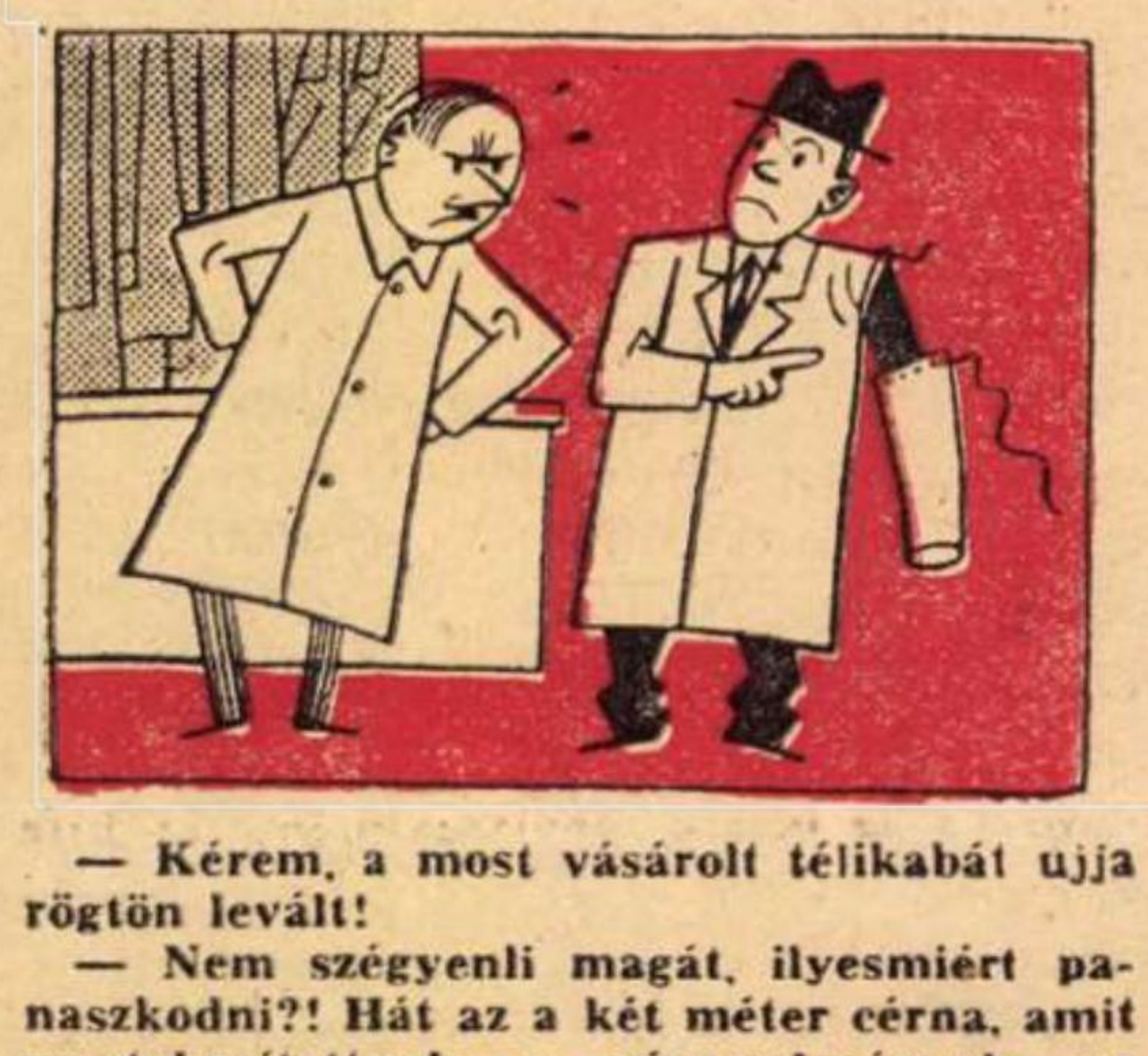

— Kérem, a most vásárolt télikabát ujja rögtön levált!

— Nem szégyenli magát, ilyesmiért panaszkodni?! Hát az a két méter cérna, amit megtakarítottunk a népgazdaságnak, az magának semmi?!

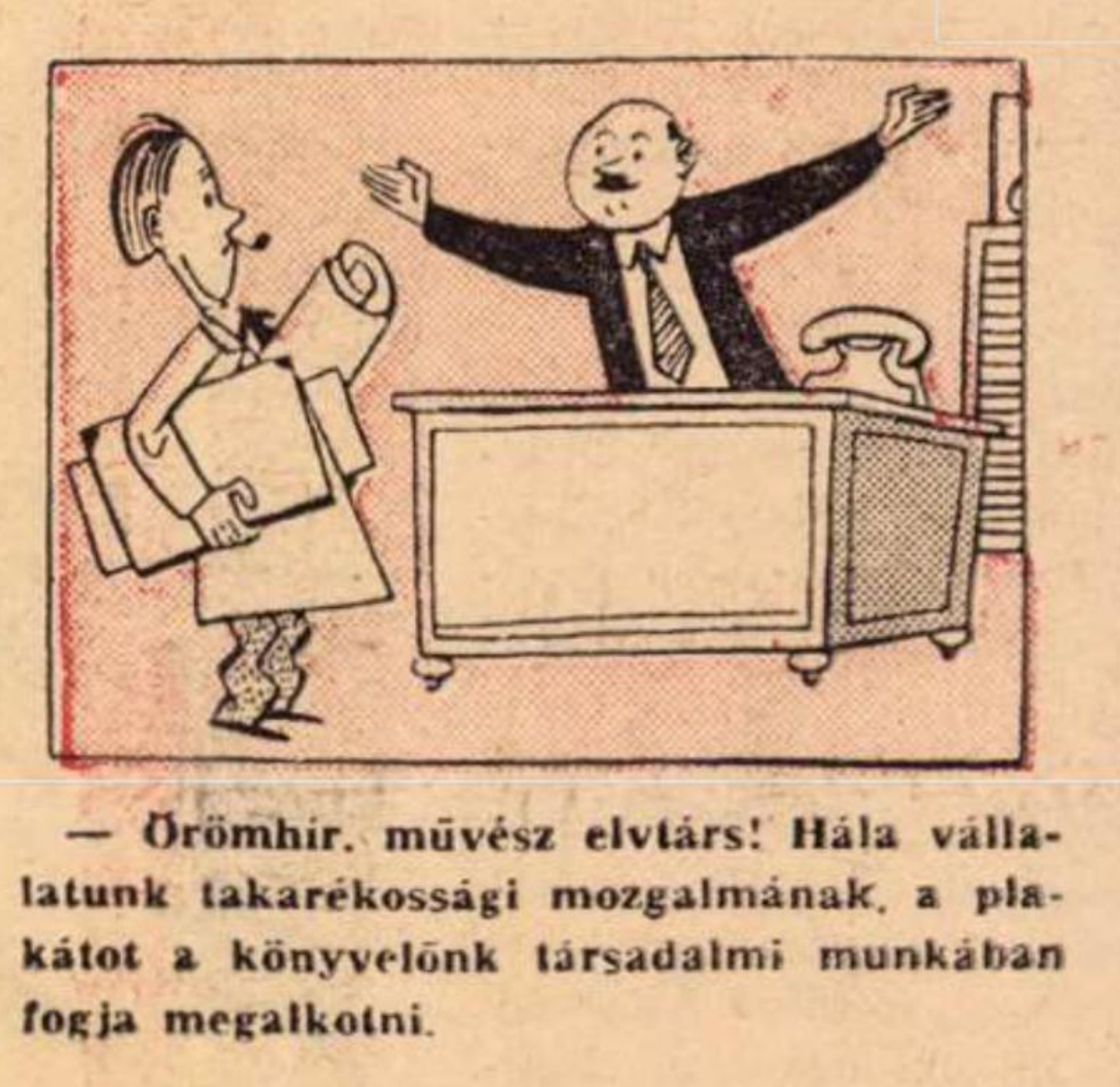

— Örömhír, művész elvtárs! Hála vállalatunk takarékossági mozgalmának, a plakátot a könyvelőnk társadalmi munkában fogja megalkotni.

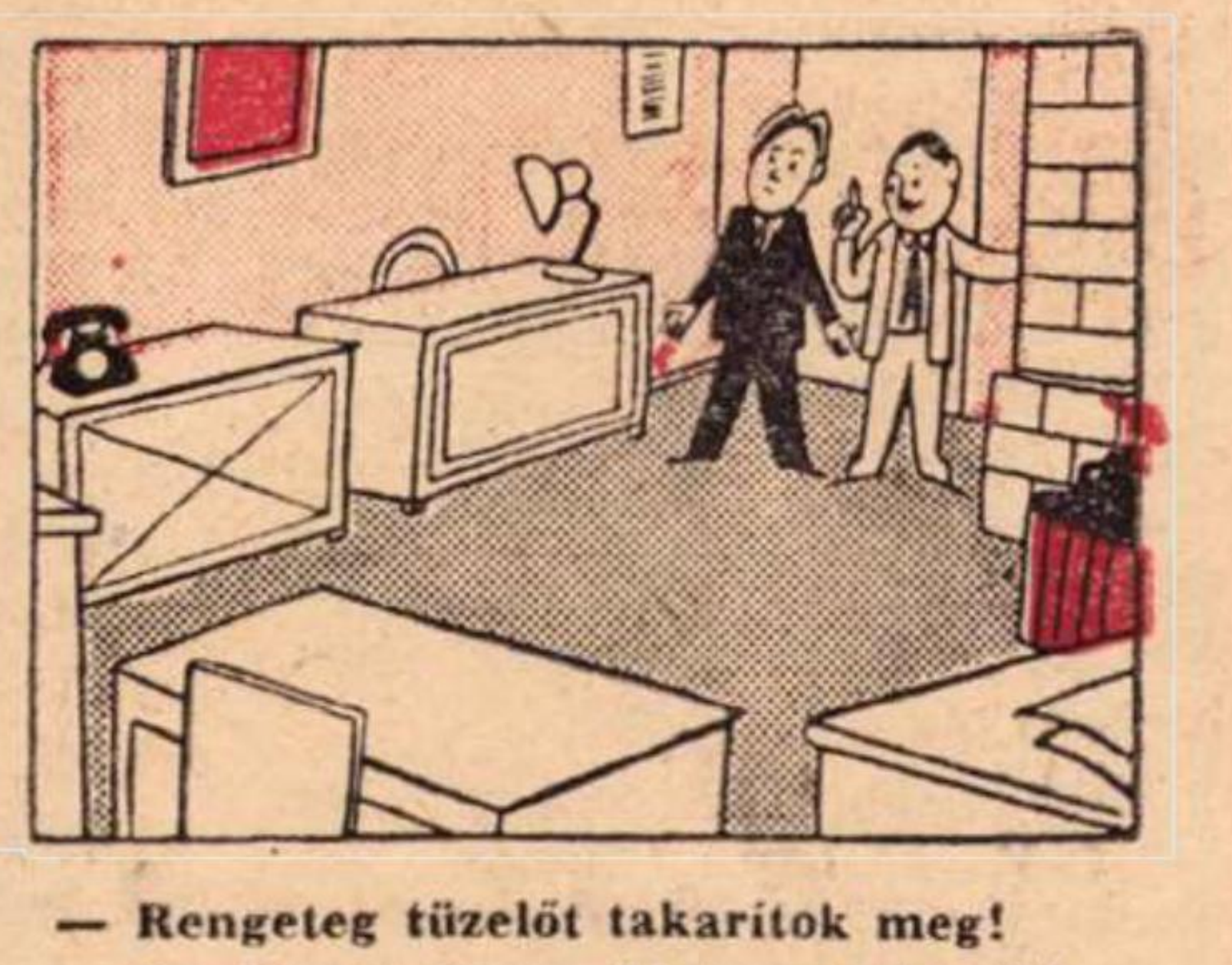

— Rengeteg tüzelőt takarítok meg!
— De hiszen itt senki sem dolgozik!
— Hát lehet ilyen hidegben dolgozni!?

KASSO rajzai

Női dolgok III.

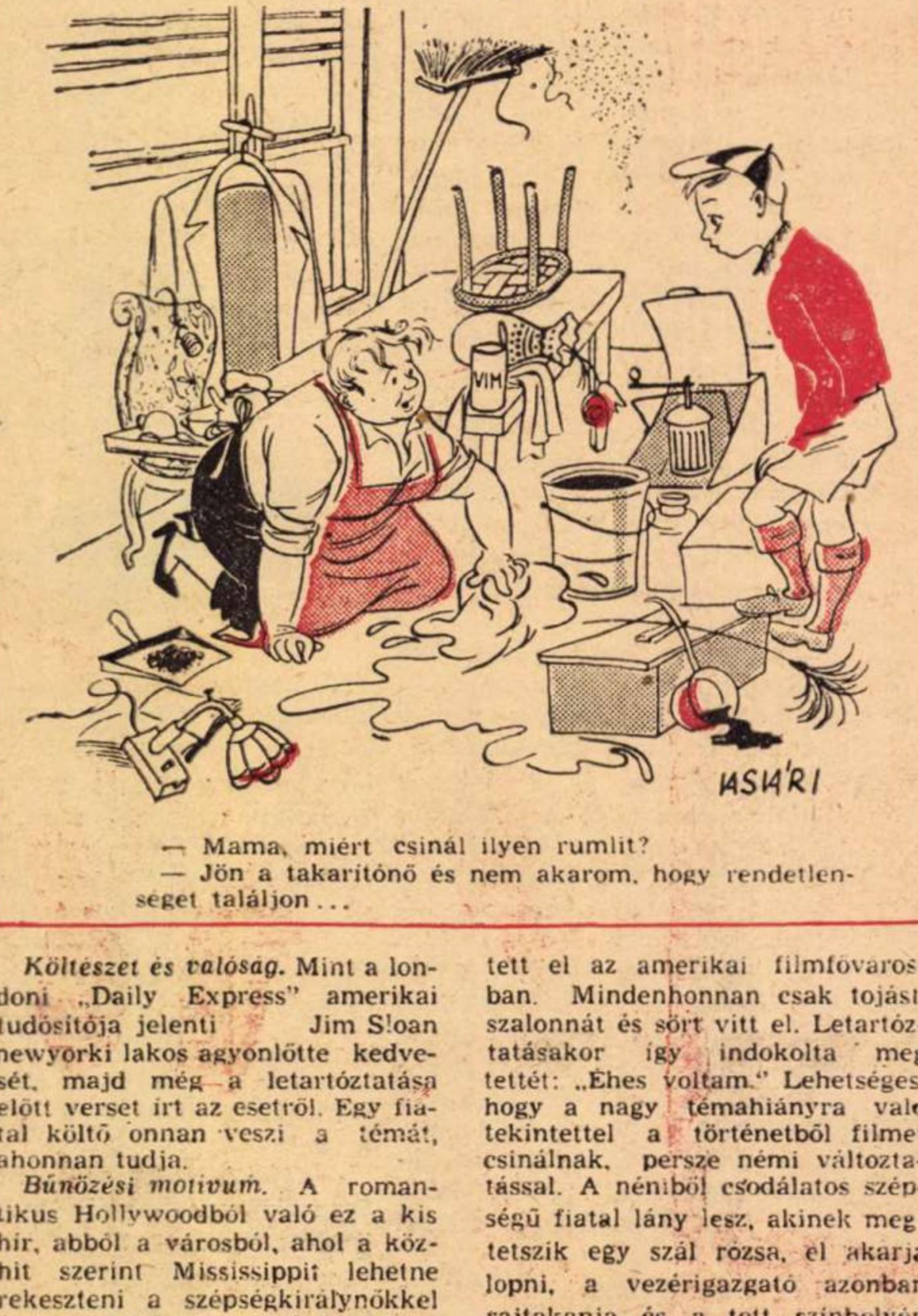

— Mama, miért csinál ilyen rumlit?
— Jön a takarítónő és nem akarom, hogy rendetlenséget találjon . . .

Ki kell próbálni!

(Újtípusú önborotvakészülék előállításával kísérleteznek a Finommechanikai vállalatnál.)

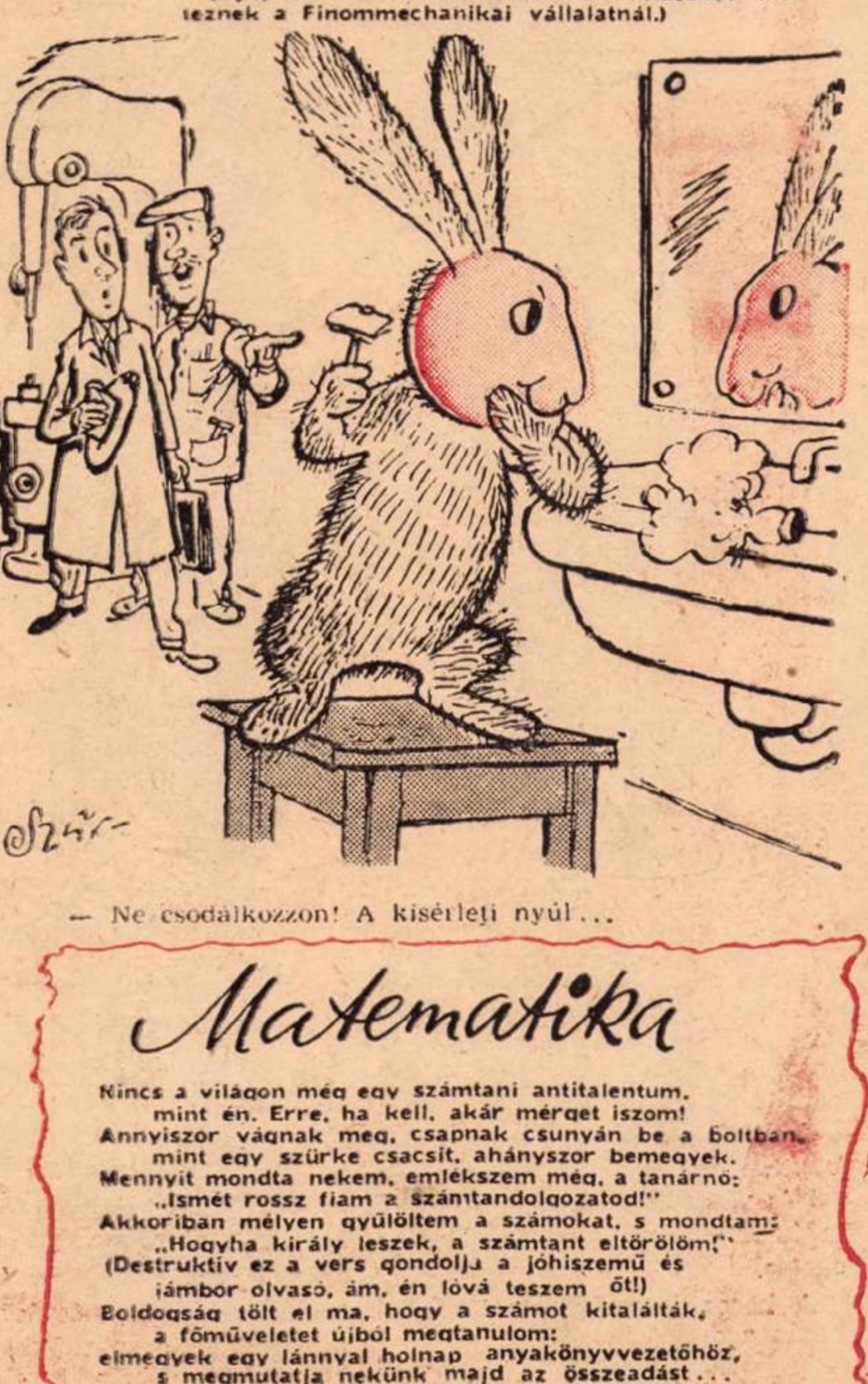

— Ne csodálkozzon! A kísérleti nyúl . . .

Matematika

Nincs a világon még egy számtani antitalentum,
mint én. Erre, ha kell, akár mérget iszom!
Annyiszor vágnak meg, csapnak csúnyán be a boltban,
mint egy szürke csacsit, ahányszor bemegyek.
Mennyit mondta nekem, emlékszem még, a tanárnő:
„Ismét rossz fiam a számtandolgozatod!"
Akkoriban mélyen gyűlöltem a számokat, s mondtam:
„Hogyha király leszek, a számtant eltörölöm!"
(Destruktív ez a vers gondolja a jóhiszemű és
jámbor olvasó, ám, én lóvá teszem őt!)
Boldogság tölt el ma, hogy a számot kitalálták,
a főműveletet újból megtanulom:
elmegyek egy lánnyal holnap anyakönyvvezetőhöz,
s megmutatja nekünk majd az összeadást . . .

Csanádi Ákos

ANTON CSEHOV:

A nagybőgő

GIS RAJZAIVAL

Szmicskov, a zenész elindult a városból Bibulov herceg palotájába, ahol eljegyzési ünnepre készülődtek, tánccal, muzsikával. Hátán vitte hatalmas bőgőjét, bőrtokban. Egy kis folyó partján haladt, amely nem valami fenségesen, de annál romantikusabban hömpölygette hűs habjait mezőnréten át. „Nem kellene megfürödnöm?“ — fontolgatta.

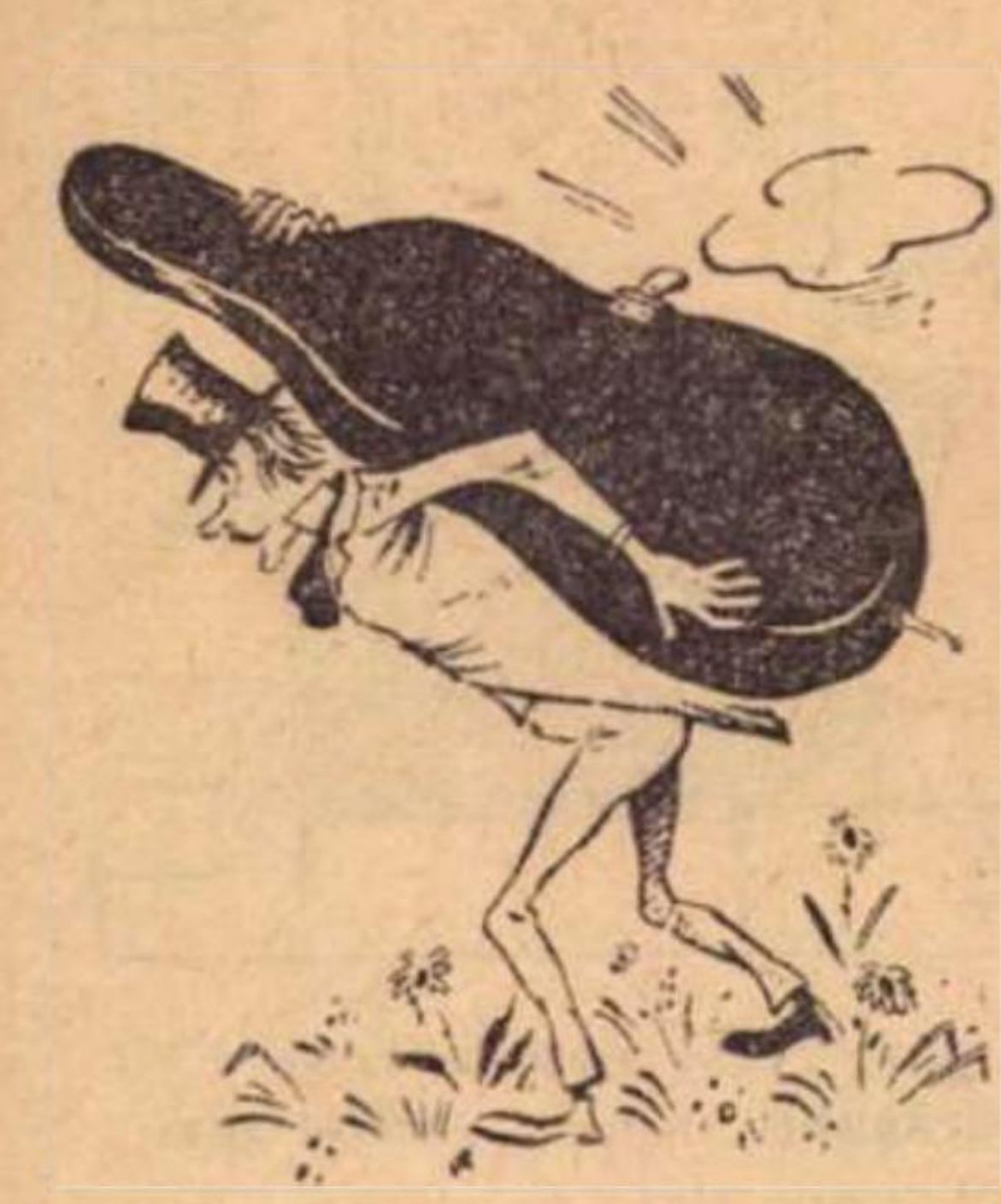

Nem sokat töprengett, hanem levetkőzött és a frissítő hullámokba merült. Csodálatos este volt. Szmicskov költői lelkületén olyan hangulat uralkodott el, amely összhangban állt a tájjal. S micsoda édes érzés rabja lett, amikor vagy száz karcsapás után megpillantott egy szép leányt! A meredek parton ült és horgászott. Lélegzetét is visszatartotta Szmicskov és a legkülönbözőbb érzések viharzottak benne. Gyermekkori emlékek keltek új életre szívében, a vágyakozás a rég elmult után, ugyanakkor azonban az ébredező szerelem is... Uramisten, s nemrég még azt hitte, hogy soha többé nem tud már szerelmes lenni! Mióta elvesztette hitét az emberiségben (hőnszeretett hitvese megszökött barátjával, Sobakin fagottistával), az üresség érzése költözött keblébe és embergyűlölővé lett.

„Mi az élet?“ — kérdezte magától gyakorta. „Minek élünk? Az élet merő szemfényvesztés, álom, hasbeszélés...“

Most azonban, szemtől szemben az alvó szépséggel (könnyű volt megállapítani, hogy elszunnyadt) akarata ellenére, hirtelen valami olyasmit érzett keblében, ami szinte a szerelemhez hasonlított. Sokáig bámulta, majd elnyelte a szemével...

„Elég...“ — gondolta és mélységeset sóhajtott. „Isten veled, csodálatos tünemény! Itt az idő, hogy elinduljak őfensége báljára.“

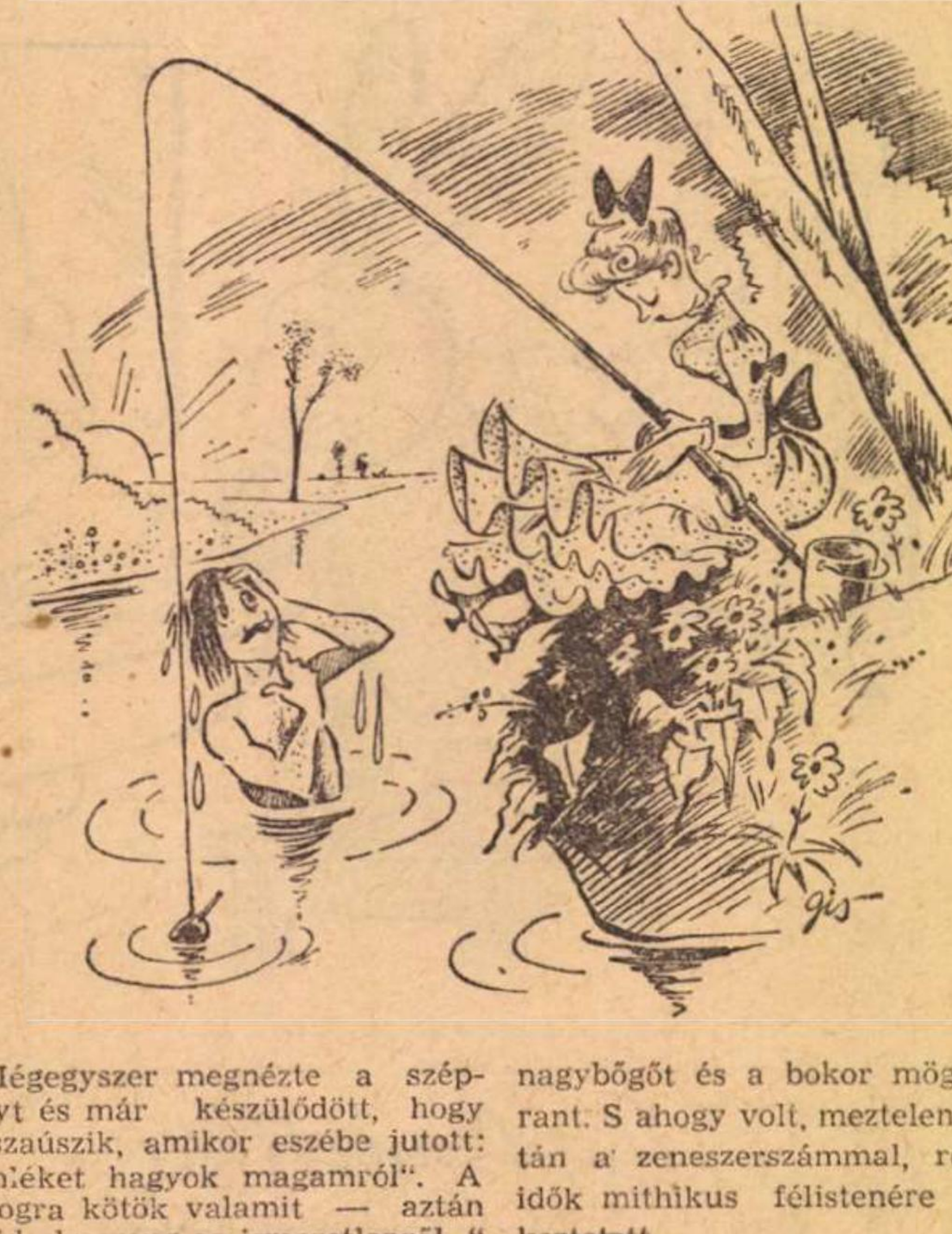

Mégegyszer megnézte a széplányt és már készülődött, hogy visszaúszik, amikor eszébe jutott: „Emléket hagyok magamról“. A horogra kötök valamit — aztán majd elmereng az ismeretlenről...“

Szmicskov lassan a parthoz úszott, óriási csokrot szedett mezei és vízi virágokból, összekötözte és az egészet a horoghoz erősítette.

A horog lemerült és magával húzta a díszes parafadugót is. Az illendőség, a természet törvénye és hősöm társadalmi helyzete egyaránt azt követelnék, hogy a történet itt véget érjen — de ó! — könyörtelen az író sorsa: olyan okokból, melyek függetlenek a szerzőtől, nem végződik a történet a virágcsokorral. A józan ész és a dolgok természete ellenére, az jutott osztályrészül a szegény és jelentéktelen nagybőgősnek, hogy fontos szerepet játsszon a gazdag és tekintélyes széplány életében.

Amikor Szmicskov visszaúszott a partra, olyan felfedezést volt kénytelen tenni, ami mélységesen megrendítette: nem találta ruháját. Ellopták... Ismeretlen gazfickók, míg ő a szépség csodálatába merült, mindenét elvitték, csak bőgőjét és cilinderét hagyták ott.

— Átkozott világ! — kiáltott Szmicskov. — Ó emberiség, te krokodilfajzat! Nem az háborít fel, hogy ellopták a ruhámat (hiszen minden ruha mulandó), hanem a gondolat, hogy most meztelenül kell mennem, s vétek a társadalmi illem ellen.

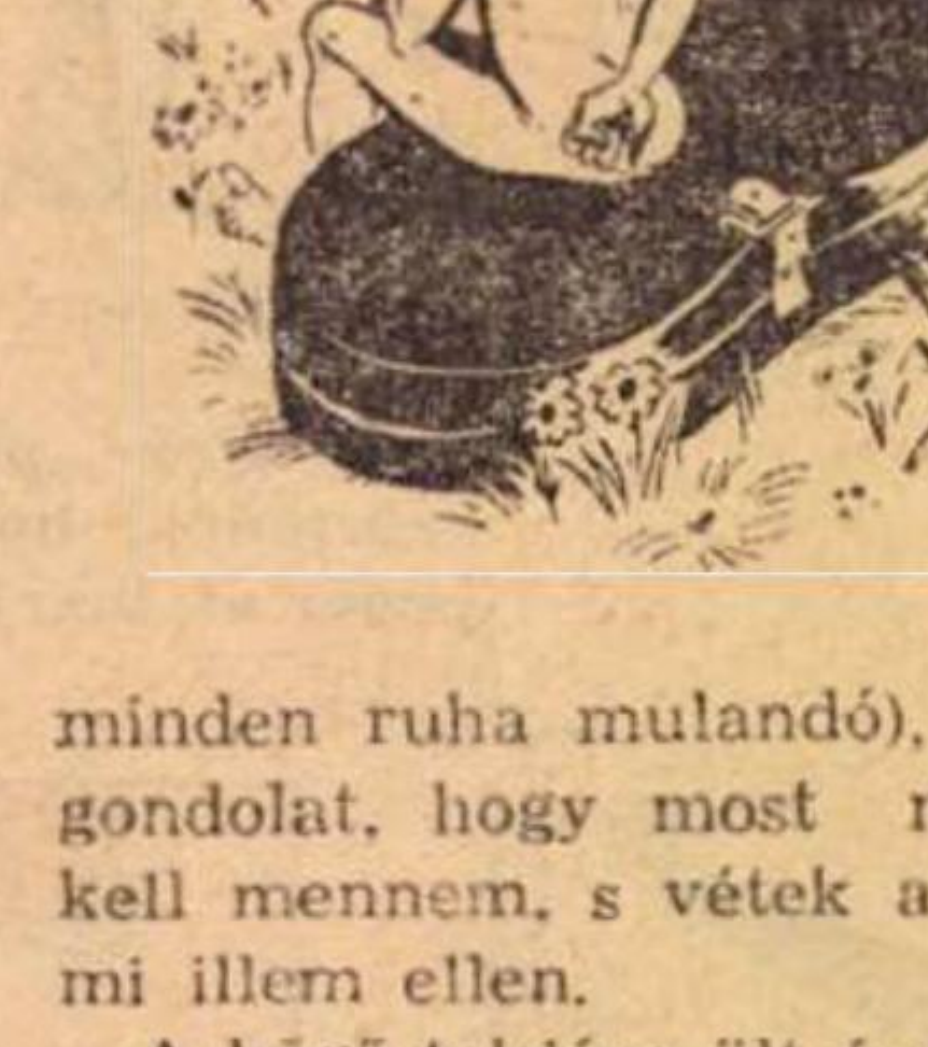

A bőgő tokjára ült és kiutat keresett rettentő helyzetéből.

— Semmikép sem mehetek meztelenül Bibulov herceghez — állapította meg. — Hölgyek is lesznek ott! Azonkívül a tolvajok ellopták a nadrágom zsebében lévő gyantát is!

Hosszan és kínosan töprengett, míg belefájdult a feje.

— Ugyan mit — ötlött végül eszébe — nem messze a parttól, a bokrok mögött elrejtve van egy híd... az alkony beálltáig elbújhatok ott, este pedig elosonok az első házig...

Ez a gondolat megnyugtatta. Feltette cilinderét, hátára kapta a nagybőgőt és a bokor mögé surrant. S ahogy volt, meztelenül, hátán a zeneszerszámmal, régmult idők mithikus félistenére emlékeztetett...

Míg hősöm a híd alatt üldögél és átadja magát bánatának, hagyjuk őt magára, nyájas olvasóm, s fordítsuk figyelmünket a horgászással foglalatoskodó lány felé. Ugyan mi történt ővele? Amikor felébredt és a parafadugót nem látta a víz színén, igyekezett kihúzni a zsinórt. Az megfeszült, ám sem a dugó, sem a horog nem akart felmerülni a vízből. Szmicskov csokra nyilvánvalóan megdagadt és elnehezült.

— Vagy valami nagy hal harapott rá, vagy beakadt a horog — gondolta. — Még egy kicsit rángatta a zsinórt, végül arra a meggyőződésre jutott, hogy a horog beakadt. — Kár — tünődött — amikor éppen estefelé harapnak a legjobban. De mit lehet tenni?

A szertelen leányzó nem sokat tanakodott, hanem ledobta lenge ruháját, és szép testét egészen márványsíma vállái a habokba merítette. Nem volt könnyű kiszabadítani a horgot az összegubancolódott csokorból. Az ügyesség és türelem végülis diadalt aratott. Jó negyedóra mulva, fénylő testtel és boldogan szállt ki a vízből, kezében a horoggal.

A balszerencse azonban nyomába szegődött. A svihákok, akik Szmicskov ruháját ellopták, az övéire is rávetették magukat, mit sem hagyva meg neki — a kukacos dobozon kívül.

— Most mi lesz? — szipákolt a szépség. — Elképzelhető, hogy így kerüljek az emberek szeme elé? Soha, míg élek! Inkább a halált! Megvárom, míg beesteledik és a sötétség leple alatt elmehetek Agafja nénihez és hazaküldhetem, hogy hozzon nekem ruhát... Addig is elrejtőzöm ott a kis hidacska alatt.

Hősnőm már futott is, a magas bozót mögött hajladozva, a híd felé. S amint odasurran, uramfia! egy ruhátlan férfit pillant meg, zenész-sörénnyel és szőrös mellel!

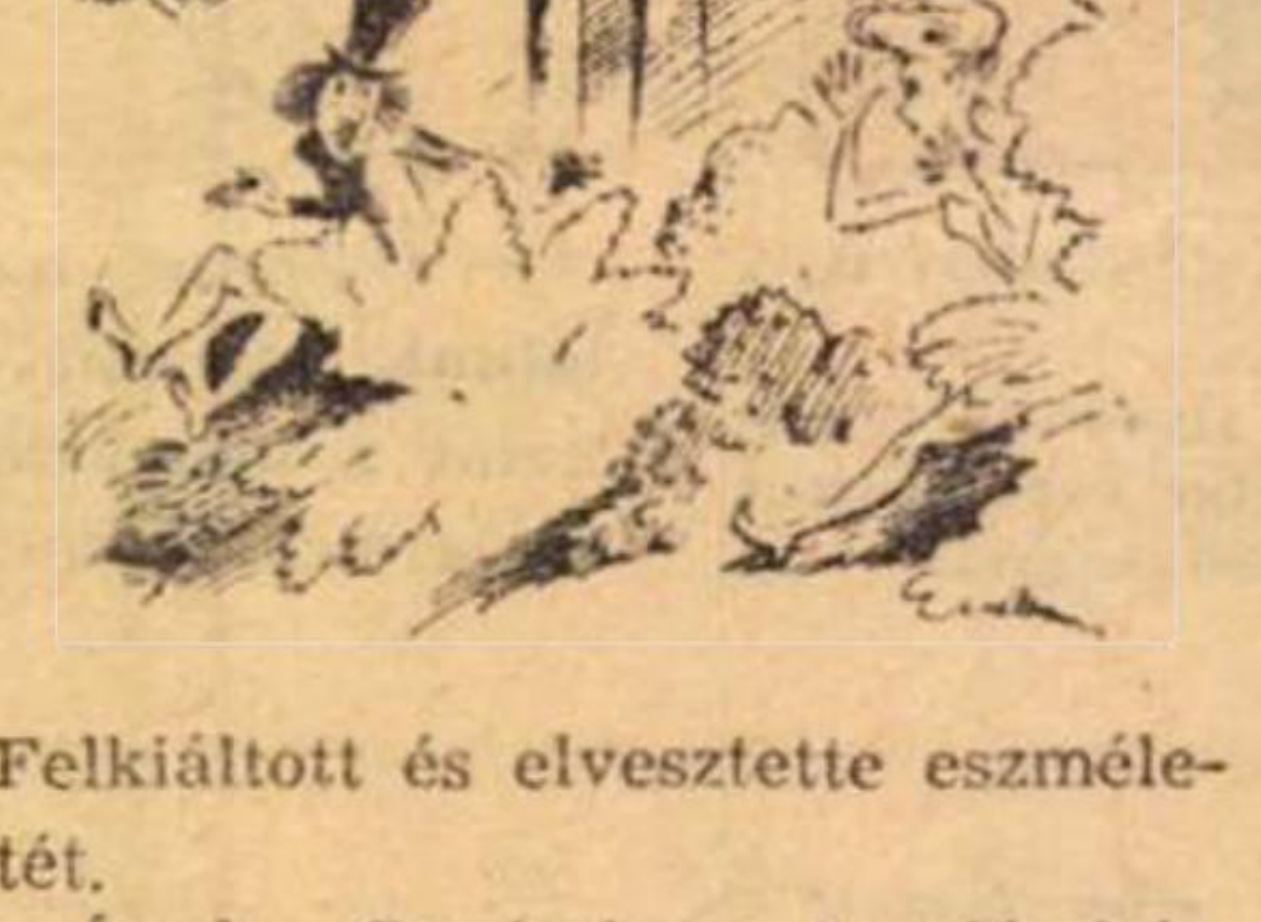

Felkiáltott és elvesztette eszméletét.

Ámde Szmicskov is jócskán megijedt. Először valami vizitündérnek tartotta a leányzót. „Talán valami szirén, aki el akar csábítani“ — gondolta, s ez a feltételezés hízelgett neki, mert mindig jó véleménnyel volt külsejéről. „Ha azonban mégsem vizitündér, hanem emberi lény, hogyan magyarázzam különös állapotát? Miért jött ide, éppen a híd alá? És mi történhetett vele?“

Míg ezen tünődött, a széplány újra magához tért.

— Ne öljön meg — dadogta. — Bibulova hercegnő vagyok... Ne bántson, könyörgök... sok pénzt kap majd! Amíg a horgomat kiszabadítottam, tolvajok ellopták az új ruhámat, cipőmet és mindenemet!

— Kegyelmes asszony — lehelte Szmicskov elhalóan — az én ruhámat is ellopták... sőt: a nadrágom zsebében lévő gyantát is!

A nagybőgősök és üstdobosok általában nem túlzottan ügyes és találékony emberek. Szmicskov kellemes kivételnek számított.

— Kegyelmes asszonyom — mondta kisvártatva — úgy veszem észre, kissé kínos látványt nyujtok Önnek. De beláthatja, hogy ugyanazon okból, mint kegyed, nem távozhatom innét. Éppen ezért a következő javaslattal bátorkodom élni: ha úgy tetszik, méltóztassék belefeküdni nagybőgőm tokjába, s fedelével takarózzék be. Igy megkíméli szemét látásomtól...

Míg ezt mondta, ki is vette a bőgőt tokjából. Egy pillanatig persze úgy tünt neki, mintha a tok kiszolgáltatásával megszentségtelenítené művészetét, mégsem habozott sokáig. A széplány belefeküdt a tokba, összekuporodott, Szmicskov pedig meghúzta a szíjat és örült neki, hogy a természet ennyi ésszel áldotta meg.

— Igy ni, most már nem lát engem kegyelmességed — mondta — feküdjék bízvást és nyugodjon meg. Amint besötétedik, elviszem kegyedet a szülői házba. A bőgőért majd később eljövök.

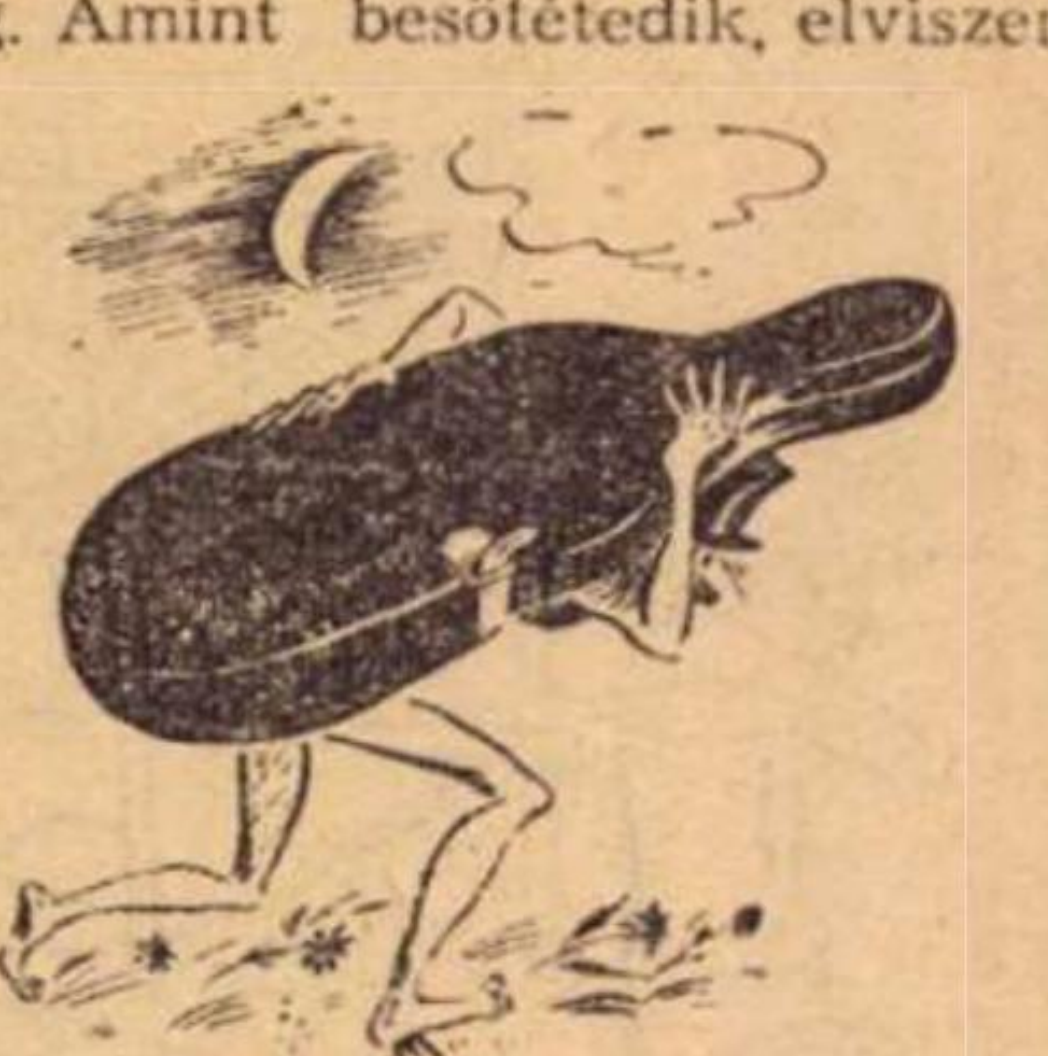

Szürkületkor Szmicskov hátára kapta a tokot a széplánnyal együtt és Bibulov herceg palotája felé tartott. A következő tervet eszelte ki: megáll az első háznál, ruhát szerez és úgy folytatja útját...

Minden rossz után jó jön, gondolta, míg meztelen lába felverte az országút porát és meggörnyedt a teher alatt. Bibulov alighanem gazdagon megjutalmaz, amiért ilyen körültekintően jártam el a hercegnővel — ez járt a fejében.

— Kényelmesen fekszik kegyelmességed? — kérdezte olyan hangon, mint amikor egy gáláns lovag francia négyesre kéri fel szíve hölgyét. — Nagyon kérem, csak semmi teketória, érezze úgy magát nagybőgőm tokjában, mintha otthon lenne!

Hirtelen azonban úgy tünt Szmicskovnak, mintha két emberi alakot látna maga előtt a sötétben. Meresztgette a szemét és megállt. Most már biztos volt benne: valóban emberek mentek ott és csomagokat vittek a kezükben... „Vajjon nem a tolvajok? — riadt meg. — Alighanem a ruháinkat cipelik!“ Nyomban letette a tokot az árokpartra és utánuk eredt.

— Állj! — kiáltotta. — Tolvaj! Fogják meg!

A két ember körülnézett. Amikor észrevették, hogy valaki üldözi őket, menekülni kezdtek... És a hercegnő még sokáig hallotta a sietve távolodó lépteket és a kiáltást: „Tolvaj! Fogják meg!“ — aztán csend lett.

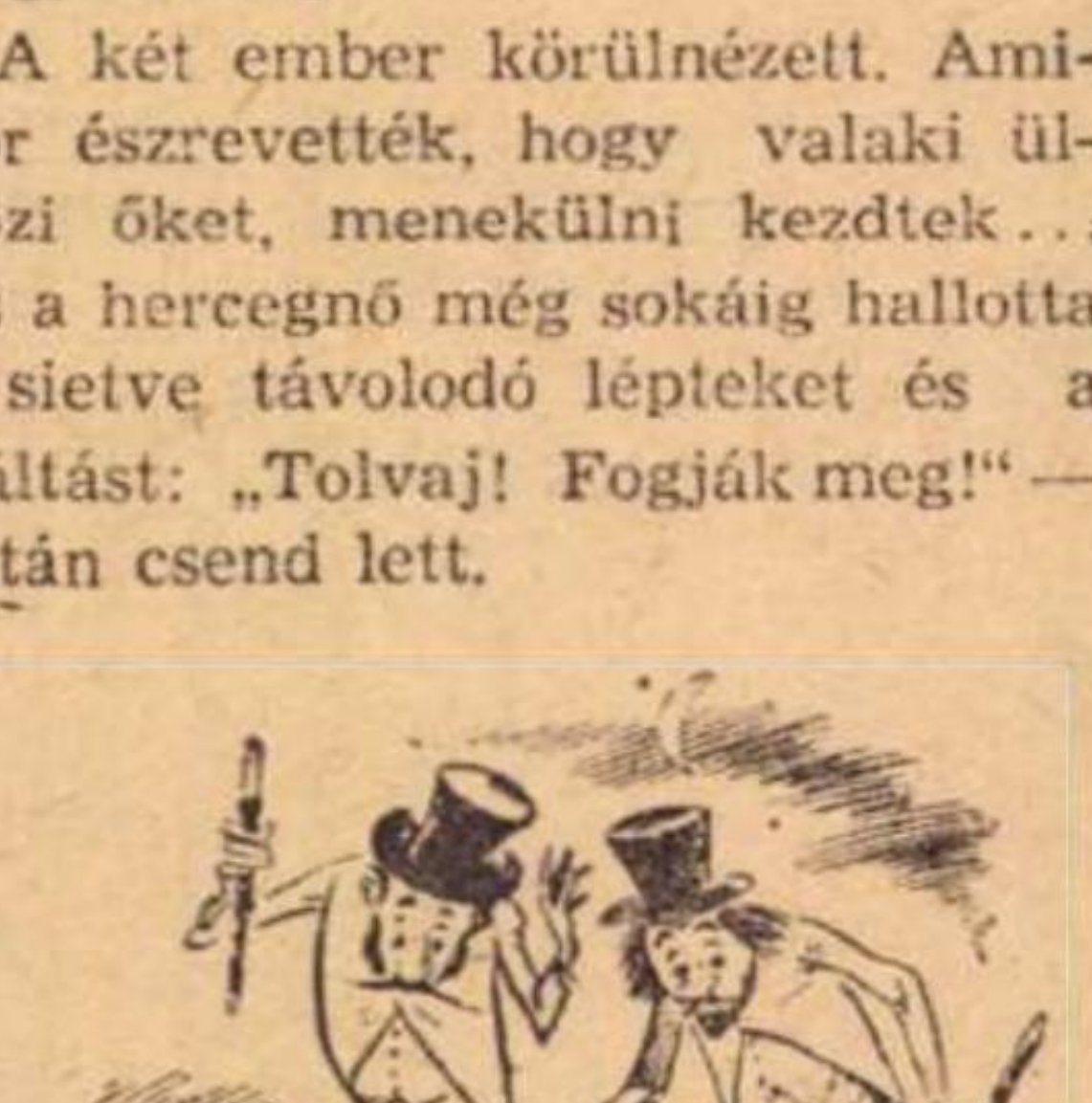

Szmicskov belefeledkezett az üldözésbe, a széplány pedig még sokáig hevert volna az út mentén, ha a véletlen nem siet segítségére. Tudniillik ugyanebben az időben, ugyanezen az úton tartott Bibulov palotája felé Szmicskov két barátja: Szucskov flótás és Rasmajkin klarinétos. Megbotlottak a bőgőtokban, csodálkozva szemlélték és összecsapták a kezüket.

— Egy nagybőgő! — mondta Szucskov. — Akármi legyek, ha nem Szmicskov barátunké! De hogy kerül ide?

— Gyaníthatólag valami történt Szmicskovval — szólt Rasmajkin határozottan. — Vagy berúgott, vagy megrabolták... Mindkét esetben helytelen lenne, ha itthagynánk a bőgőt. Vigyük magunkkal.

Szucskov hátára vette a tokot, s a zenészek folytatták útjukat,

— Az ördögbe is, milyen nehéz — morgott a flótás. — A világ minden kincséért nem lennék hajlandó ilyen ménkű szerszámon játszani... Ajh!

Amikor a muzsikusok Bibulov herceg palotájához értek, letették a tokot a zenekar számára kijelölt helyen és a büfébe mentek. A palotában éppen meggyujtották a gyertyákat. A vőlegény, Lakeics udvari tanácsos, a közlekedésügyi minisztérium csinos, rokonszenves tisztviselője, zsebretett kézzel állt a terem közepén és Skalikov gróffal csevegett. Zenéről folyt a szó.

— Nápolyban — mesélte Lakeics — ismertem egy hegedűművészt. Kedves grófom, az mit tudott! El se hinné: nagybőgőn, egy közönséges nagybőgőn a legördögibb trillákat vágta ki, egyszerűen őrület volt! Még Strauss keringőjét is eljátszotta rajta!

— No de kérem, az ki van zárva — kételkedett a gróf.

— Higgye el, kérem! Liszt-rapszódiát is játszott nagybőgőn! Egy darabig együtt laktunk, s mivel más dolgom nem volt, megtanultam tőle egy Liszt-rapszódiát, nagybőgőn...

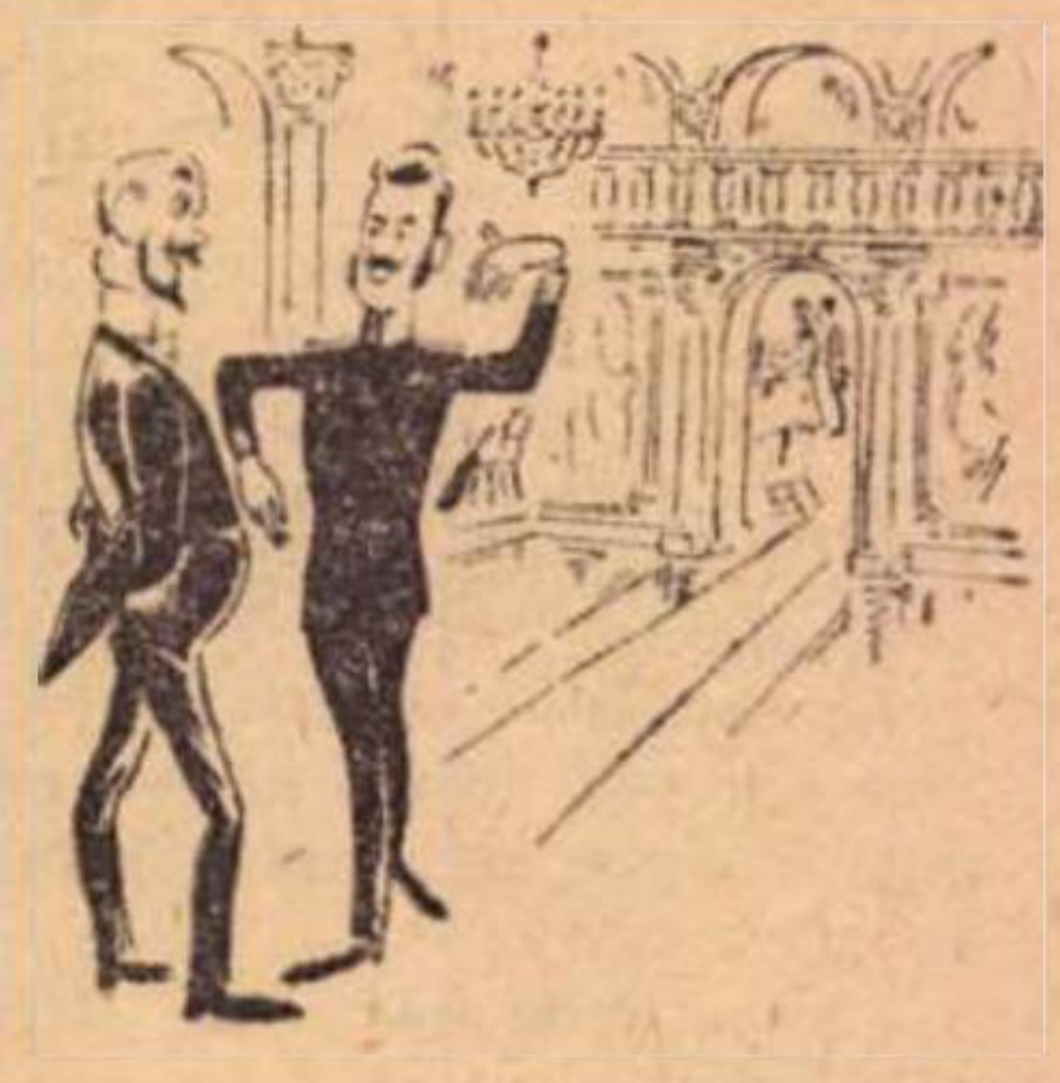

— Liszt-rapszódiát? Hm... Ön tréfál, uram...

— Szóval nem hiszi? — nevetett Lakeics. — Rögtön bebizonyítom. Jöjjön csak!

A vőlegény és a gróf odament a zenekarhoz. Fogták a nagybőgőt, sietve kinyitották a tokot... és — ó, iszonyat!

Míg az olvasó képzeletére bízzuk, hogy kiszínezze magának a zenei vita részleteit, térjünk vissza Szmicskovhoz... A szegény zenész nem érte utól a tolvajokat és visszatért oda, ahol a tokot hagyta. Ám sehogysem találta drága terhét. Gondolt erre, arra, föl s alá szaladgált az úton, s mivel csak nem találta, arra a következtetésre jutott, hogy eltévedt. „Borzasztó!“ — mondogatta magában és a haját tépte, miközben jeges rémület futkosott a hátán. „Meg fog fulladni a tokban — és én vagyok a gyilkosa!“

Vagy éjfélig futkosott Szmicskov az országúton és kereste a tokot. Végül minden erő elhagyta tagjait és ismét a híd alá menekült. Elhatározta, hogy hajnalban folytatja a kutatást.

De a hajnali keresés sem járt eredménnyel és Szmicskov elhatározta, hogy a következő éjszakát is a híd alatt várja meg...

— Meg kell találnom — sziszegte, míg levetette cilinderét és újra a haját tépte. — Ha egy esztendeig keresem, akkor is meg kell találnom!...

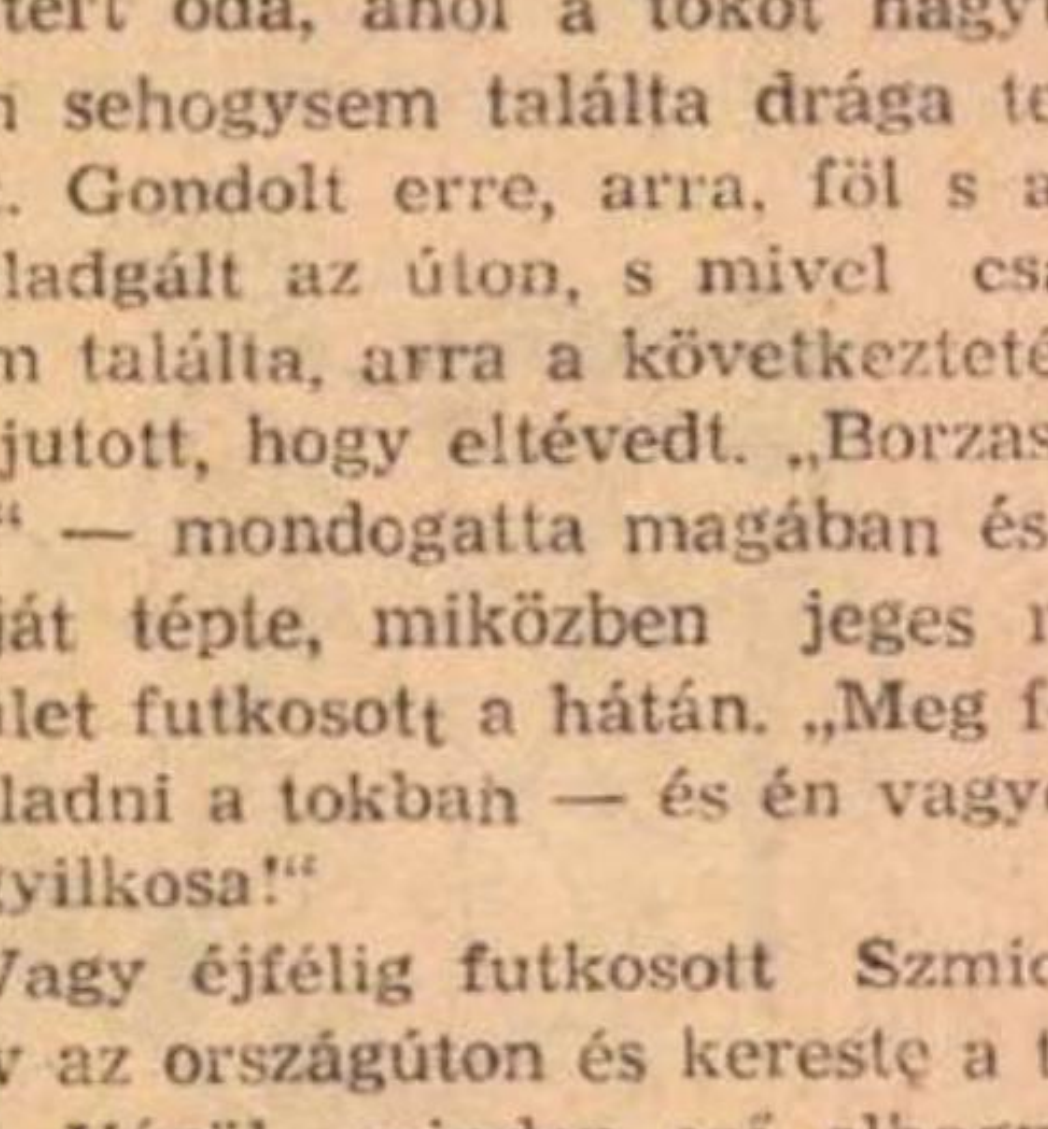

Még ma is mesélik a környéken élő parasztok, hogy éjszakánkint egy meztelen, cilinderes embert látni a híd közelében. S a híd alól olykor egy nagybőgő brummogása tör elő...

(Fordította: Gyenes István.)

Kulturfront

Helyezkedni tudni kell!

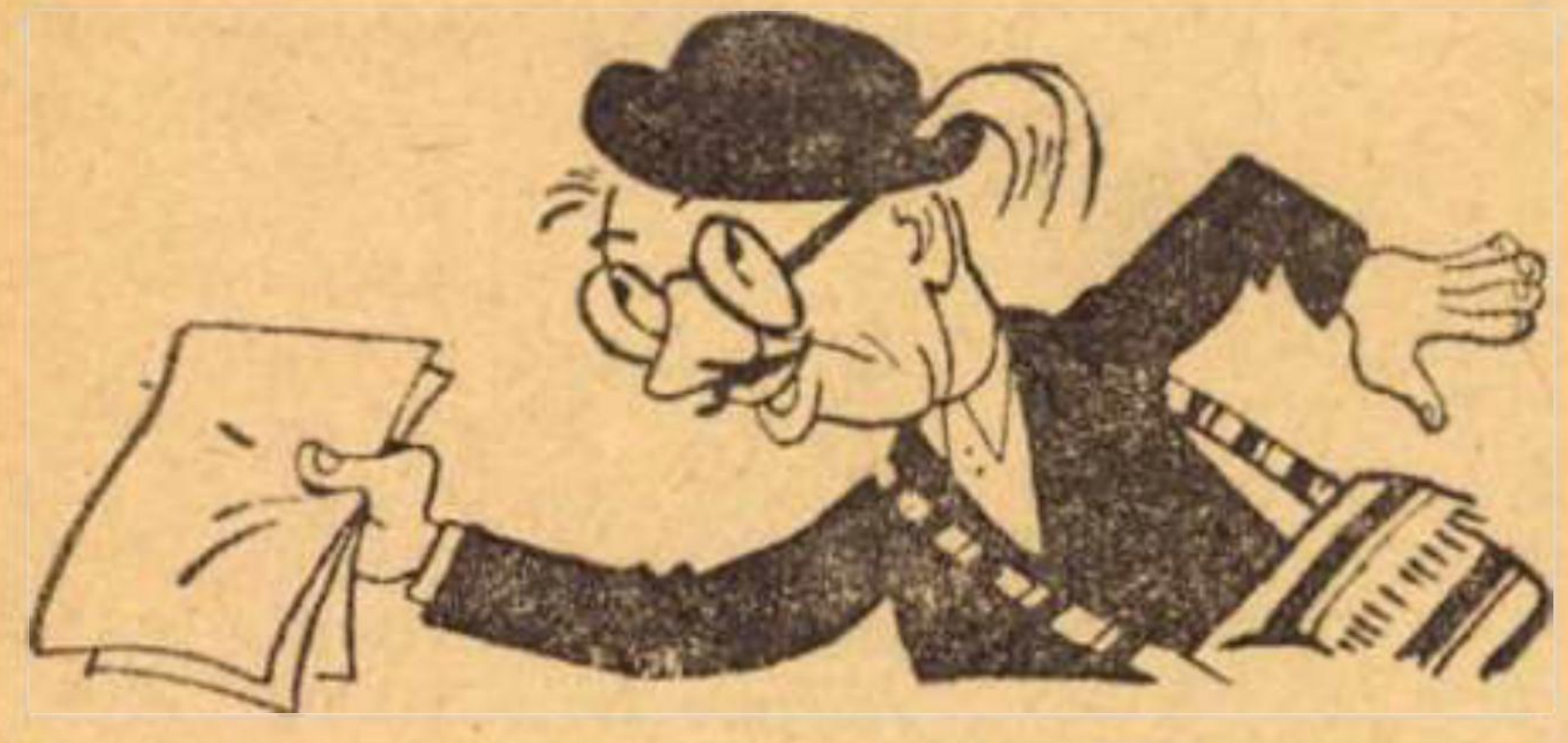

Ha a FIK vezérigazgatója éjszaka félkettőkor lóháton megjelenik az ágyam mellett és közli, hogy elfoglalhatok egy régibérű, napfényes, kertes lakást, akkor sem lepődtem volna meg jobban, mint multkoriban... Nyílt a szerkesztőségi szoba ajtaja s belépett rajta egy igazi, hamisítatlan vidéki magyar ember. Pörge kalap, fölgombolt ingnyak, fekete csizmanadrág, rámás csizma, rövid kabát, nyírott bajusz...

— Zsuppdolmány! — köszönt harsányan. A hangra leesett az állam.

— Mohos Pista... Te vagy az?...

Csak ennyit tudtam hebegni s ő máris leült a karosszékbe, keresztbe rakta csizmás lábát s fölényes mosollyal nézett rám:

— Mért vagy úgy meglepve? Nem láttál még irodalomban dolgozó parasztot?

Emlékeztem rá, hogy Mohos Pista esztendők óta reménytelenül ostromolja az irodalmi lapokat, de legjobb tudomásom szerint itt született a Lehel-téren és a vidékhez legfeljebb csak annyi köze volt egész életében, hogy egy alkalommal képes-levezelőlapot küldtem neki Ráckevéről.

— Nektek nem kell ‚ójzű falusi anyag? — kérdezte és benyúlt a vállán lógó csíkos tarisznyába, ahonnan madárlátta kéziratokat szedett elő.

— Több lapnak dolgozom, aztán gondútam, tifelétek is el kéne már ippeg valami cudarul ceffentett fránya siló-humor...

Most kezdett derengeni bennem, hogy mire célozhat. Emlékszem, mindig azt mondta: „Helyezkedni, tudni kell öregem". 1953-ig le se jött a micisapka a fejéről, annyit hordta. Négynapos szakáll, kihajtott ing, haj hátul lenőve a nyakba... Akkoriban ő volt egy-két ujság kohószakértője, bár tudtommal sose látott kohót.

Megemlítettem neki, hogy annakidején a nehéziparban működött.

— Bizony öregem... S hogy belejöttem — mondta maga elé meredve. — Szikrázva sistergett a csillogószemű martinászok acélos izmain a jövőbe vetett acél izzó sugara... Ilyen nagyszerű mondatokat írtam...

Az emlékezés pirja kiült nehézipari arcára, de nyomban eltünt. Én pedig magam előtt láttam őt 1953 júniusában... Ledobta a micisipkát. Elővette a régi kedves Eden-kalapot, aranykeretű szemüveg az orrán, mert tudta, hogy haladó értelmiségi el sem képzelhető szemüveg nélkül. Áttért a kritikai hangra. És éles eszközökkel döfte bele tollhegyét a fellelhető visszásságokba.

— Értem már! — mondtam gyorsan, mert szerettem volna kiszellőztetni utána a szobát.

— Dehogy érted! — kapott elő egy kéziratot. — Helyezkedni tudni kell! A mezőgazdaság a súlyponti kérdés, a lapoknak szükségük van eredeti vidéki anyagra. Ezért járok így — mutatott végig magán.

— De te még sohasem voltál vidéken — vágtam vissza.

— Minek az? A legtöbb szerkesztő se volt... Az a fontos, hogy úgy írjak, hogy minden mondatban legyen valami tájszó. Hallgasd meg, amit nektek szántam.

Drótkeretű billegő szemüveget biggyesztett az orrára és olvasni kezdett:

„A nap lassajt csálingárolt az égbolton. A róna szegőit felhámozta a kerekedő szellő zimatja. A lú, meg az embör csak pusmintázott a tokmány felett... Ugy álltak egymást megejt, mint akik arra várnak, hogy ebajogjon a csertehát. De mihajt! Csak a polityán hajladozott és a borocsa bólintázott lassun, mintha csuprék bántanák. Bög volt. Igazi, pusztai bög..."

Megfogtam a vállát és megráztam. Erre abbahagyta az olvasást.

— Mi az? Nem tetszik?

Megmondtam őszintén, hogy ilyen zagyvaságot még soha életemben nem hallottam. Sértődötten tette vissza a tarisznyába a kéziratot és megvetően nézett végig rajtam.

— Fogalmad sincs az írás zamatjáról! — mondta.

— Lehet, hogy nekem nincs fogalmam, de mutasd meg azt a magyar parasztot, aki így beszél, ahogy te leírtad...

Kihúzta magát és döngve a mellére ütött.

— Itt vagyok, la... Én beszélek így! Minden szó eredeti Mohos. Én találtam ki. Most állítom össze a Mohos-féle tájszólást, majd küldök neked is belőle...

Megbiccentette pörge kalapja karimáját.

— Zsuppdolmány! — köszönt és kiment.

Azóta nem találkoztam vele. Csak itt-ott egy-egy írásával... Mert egyelőre még tud helyezkedni...

Vajda Albert

BESZÉDES TÁBLA

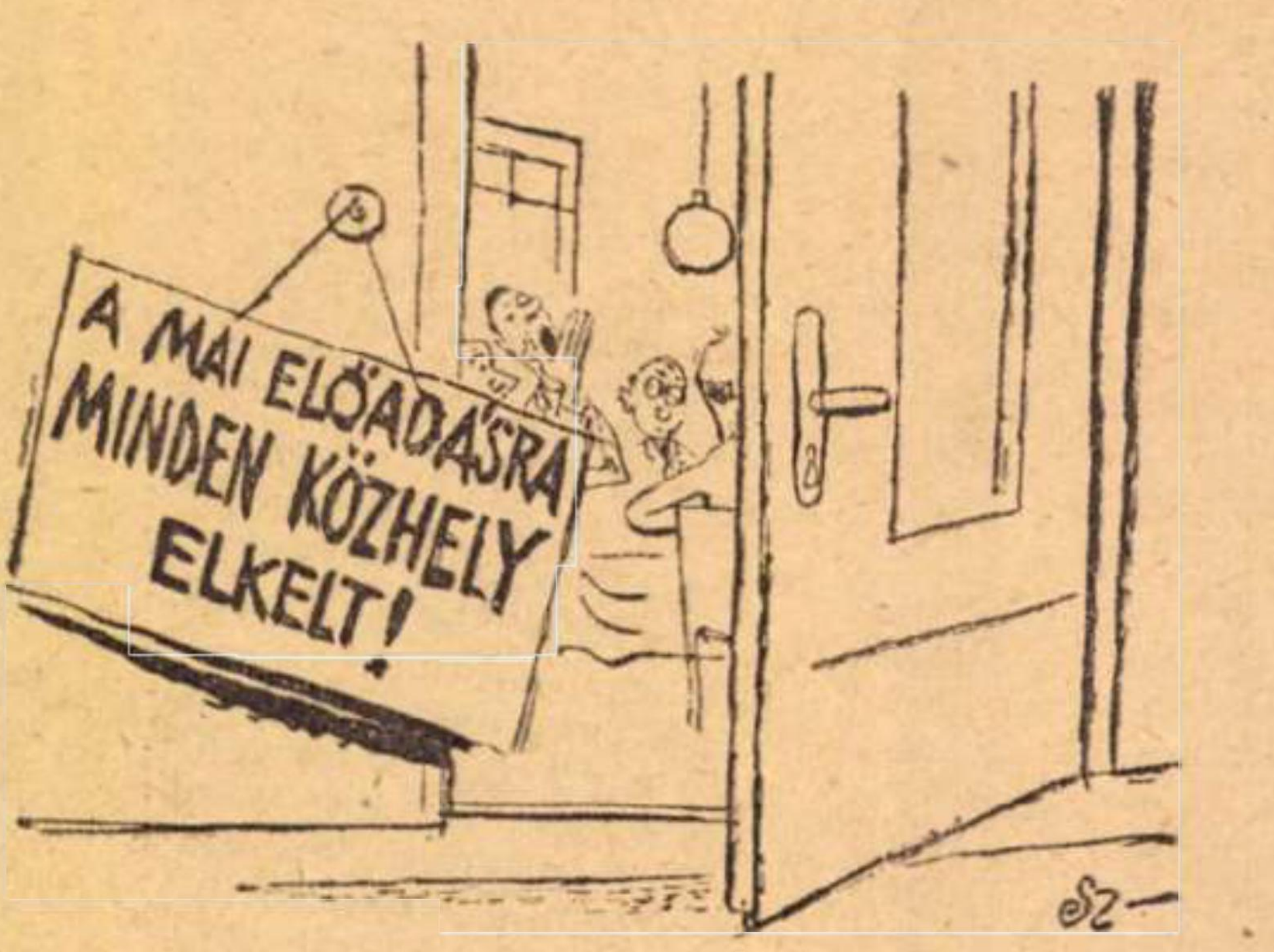
A MAI ELŐADÁSRA MINDEN KÖZHELY ELKELT!
Sz—

Ez aztán a megtiszteltetés!

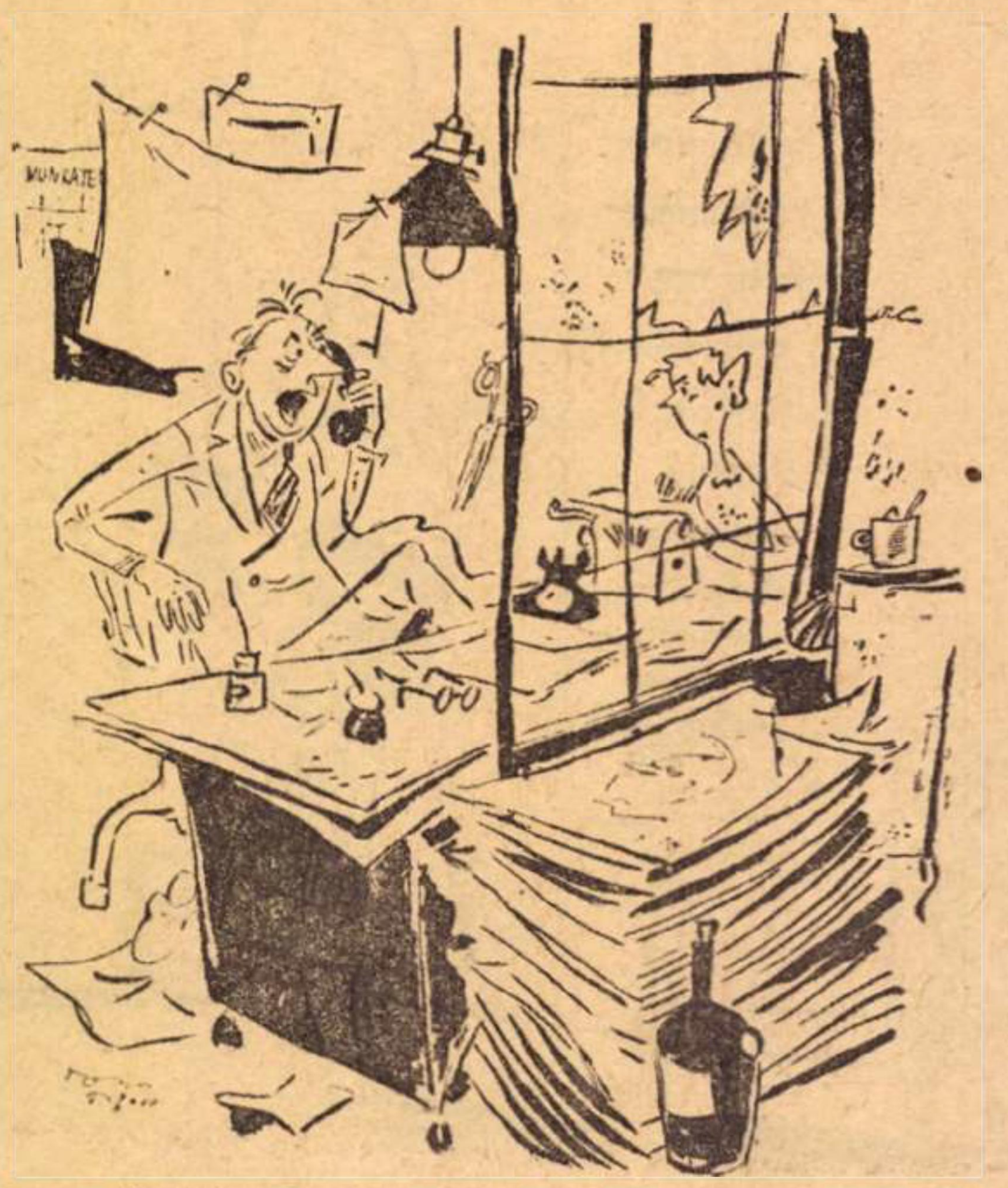

— Gratulálunk a művészeti kitüntetéséhez, mester. Szeretnénk, ha nekünk is illusztrálna valamit. Hozzon be egy-két próbarajzot, aztán majd meglátjuk...

ELŐRELÁTÓ KÖLTŐ

(Lilla-bál is lesz a most megkezdődött debreceni Csokonai-évben.)

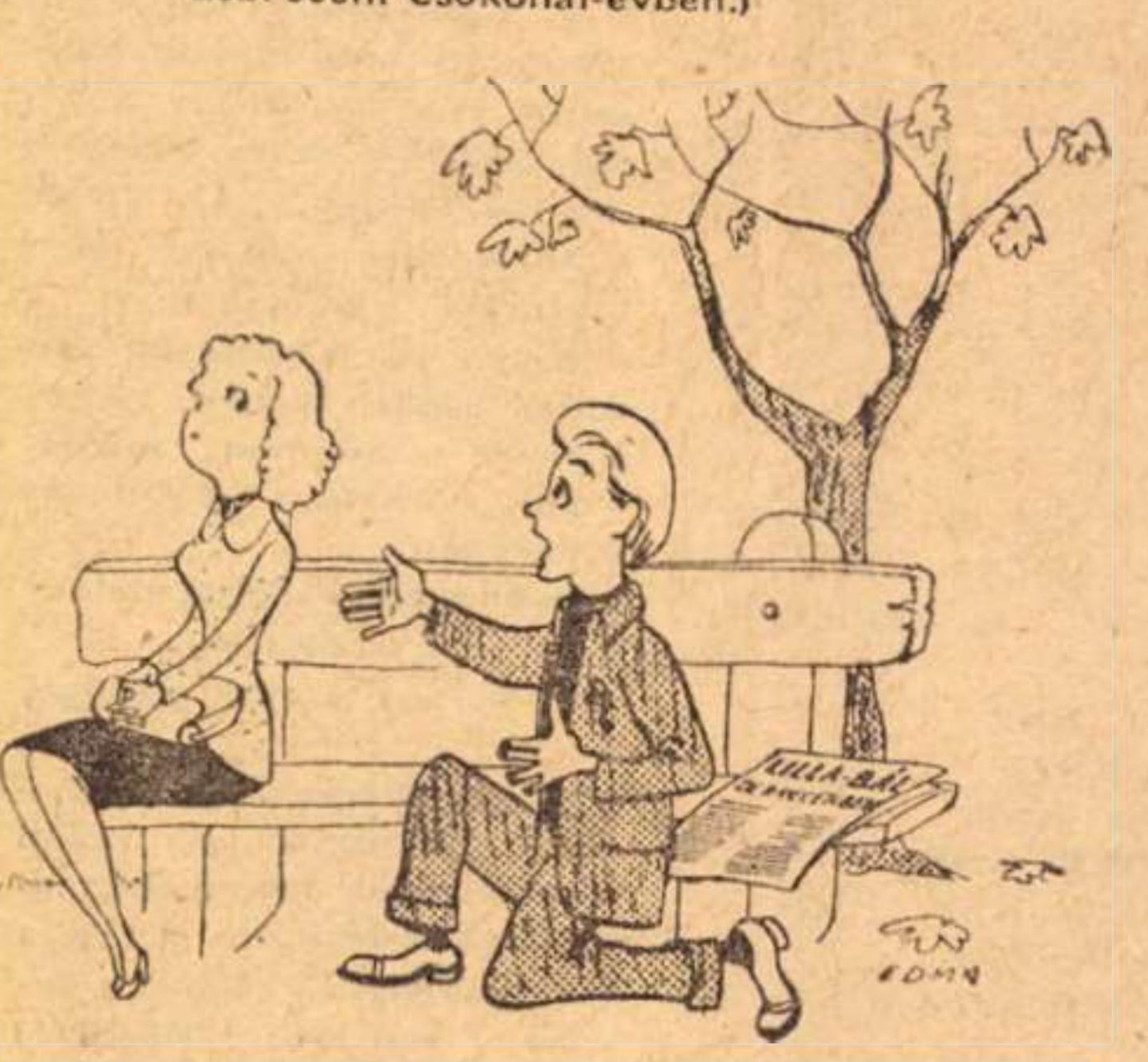

— Visszautasít, Mancika? Hát nem akarja, hogy száz év mulva Manci-bál, legyen itt Debrecenben?...

Ravasz gyerek

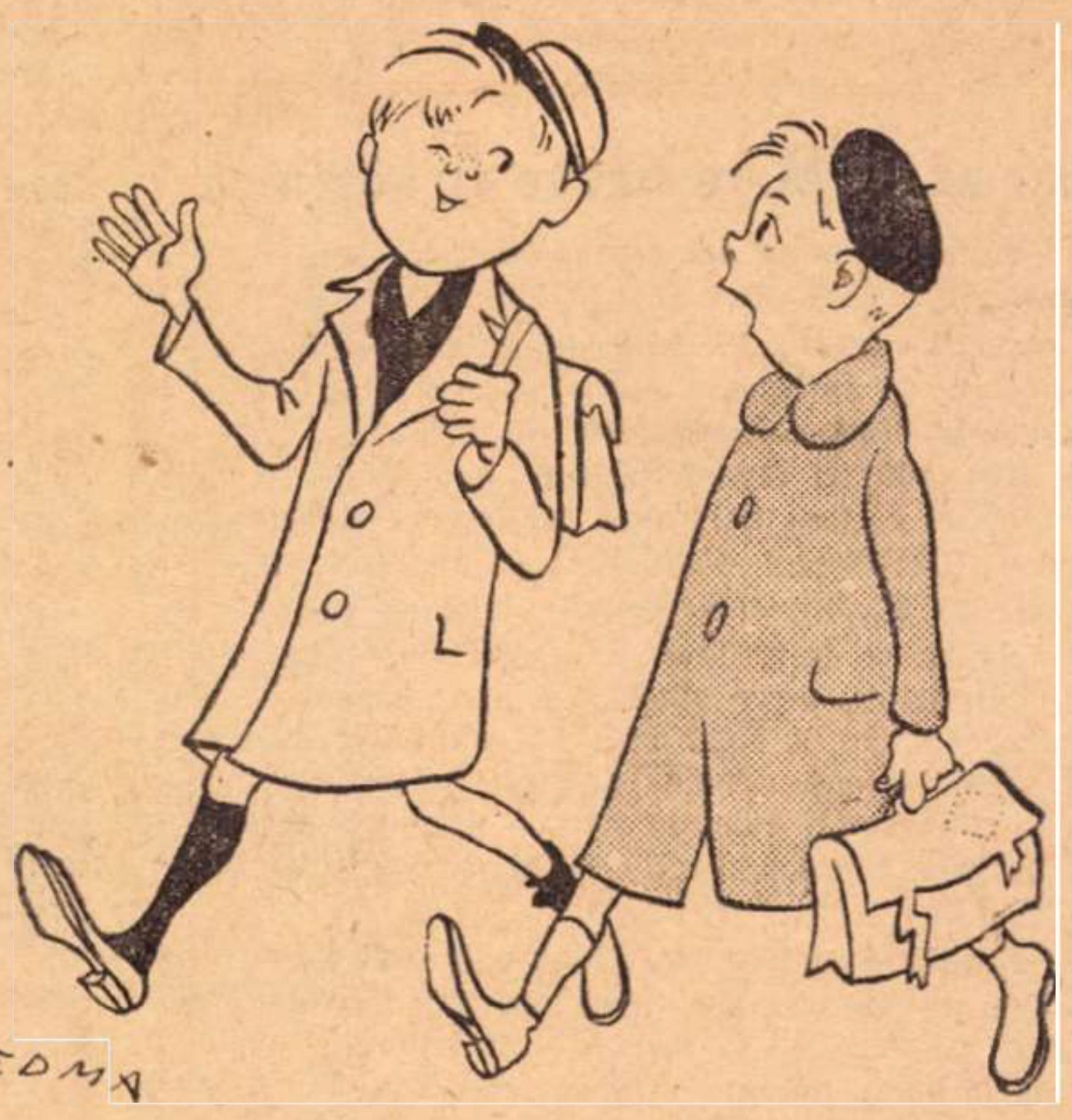

— Intőt viszel haza? Nem félsz az apádtól?
— Á, le van nekem kötelezve. Szereztem neki két jegyet a „Pál-utcai fiúkhoz..."

Sz. Krivin:

SZERKESZTŐI „MEGJEGYZÉS"

A kezdő kéziratára

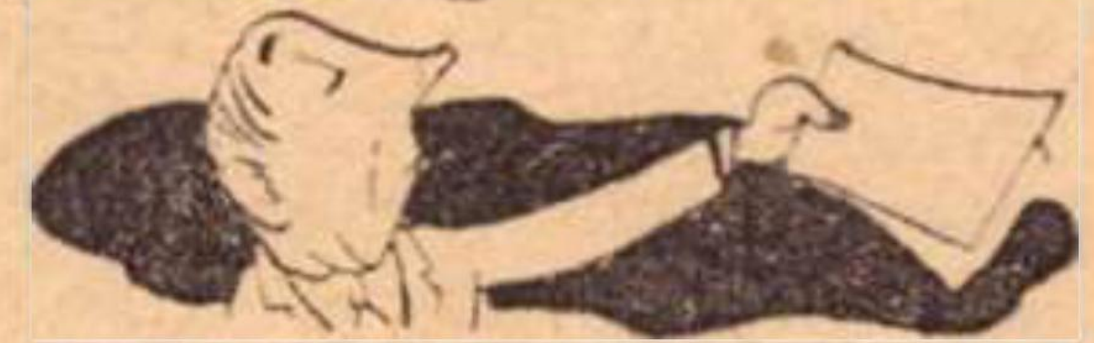

„Ez már igen! A téma új, nem séma.
Szimatom itt nagy tehetséget érez.
Csak egy a baj, hogy annak, aki írta,
Még nincs neve ilyen szép költeményhez."

A „beérkezett" kéziratára

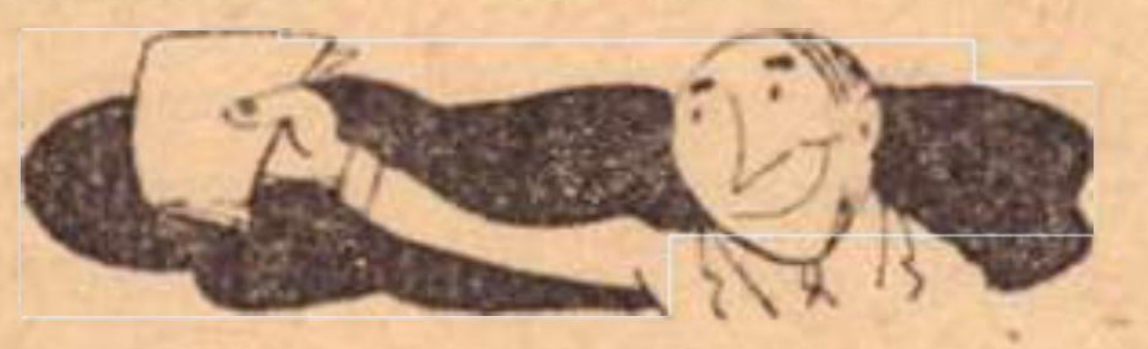

A versre röpke pillantást dobott
És rögvest oly elégedett vele:
„Nem csengenek ugyan e verssorok,
De jól cseng — a költő neve!"

(Fordította: Pető Miklós)

Fejlődésképes nagyapa

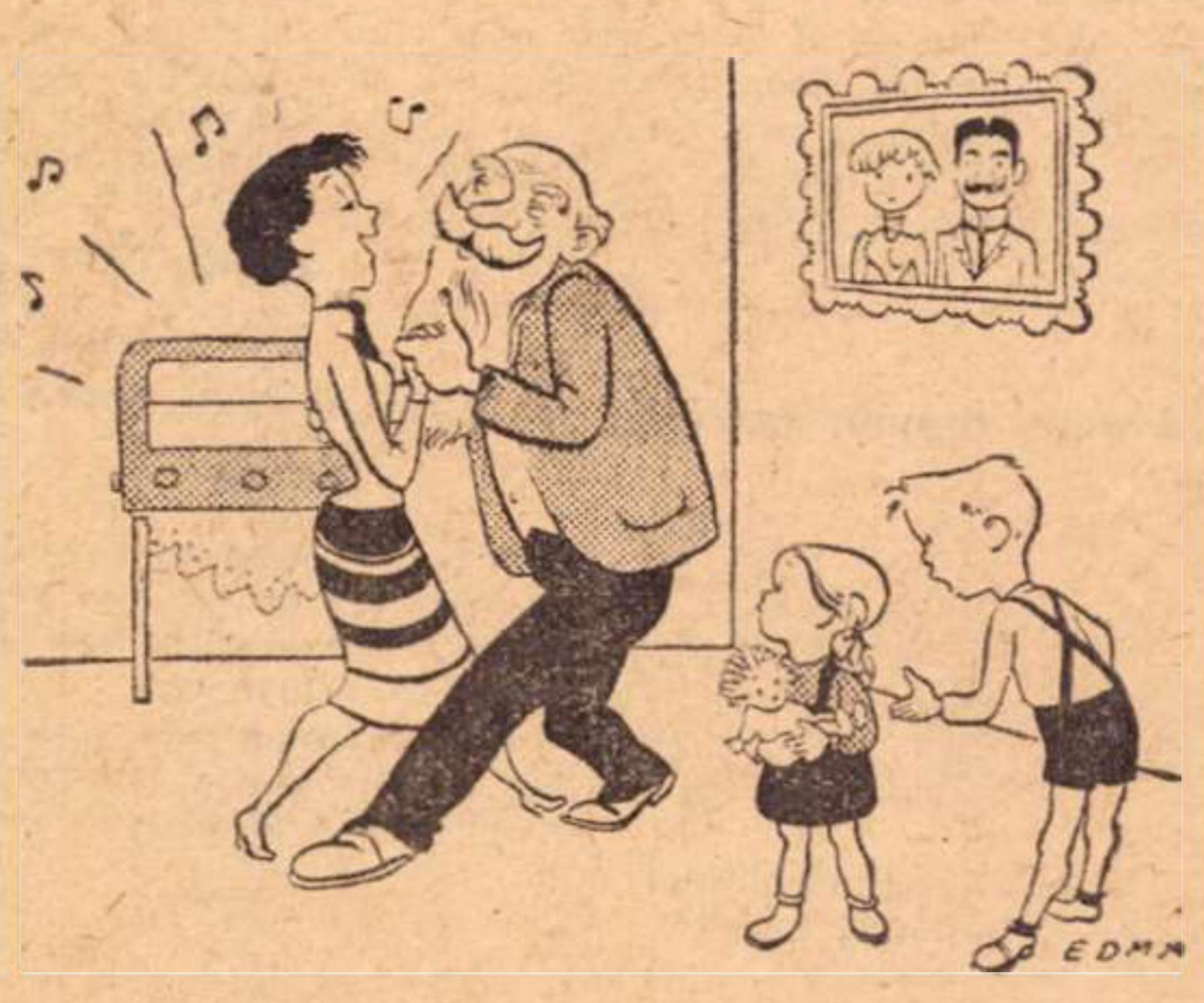

— Mit csinálsz nagyapó?
— Mivel sikerült felszámolni a könnyűzene területén sokáig megnyilvánult baloldali túlzásokat, most már úgy gondoltam, hogy nyugodtan foxtrottozhatok.

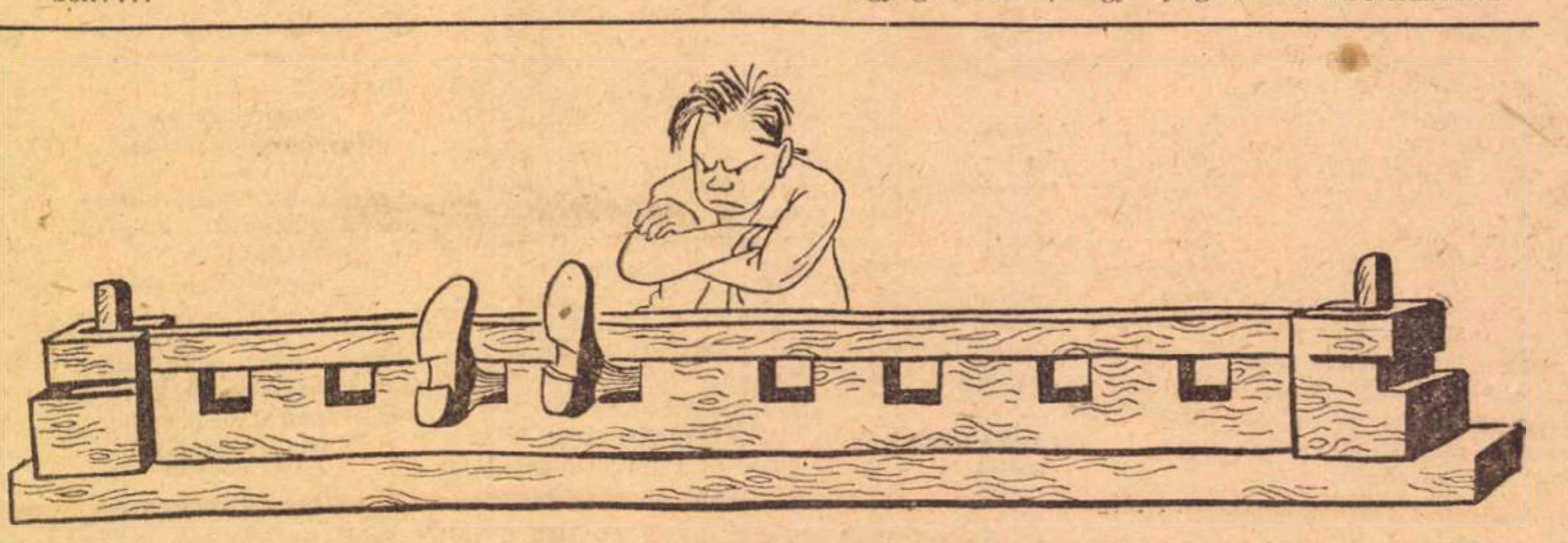

Ludas Matyi a napokban megtekintette a zalaegerszegi Göcseji Múzeumot. A kiállítás anyagából ezt az 1700-as évekből való kalodát mutatjuk be. A kalodába azt a valakit zártuk, aki miatt a Göcseji Múzeum értékes anyagának tekintélyes része raktárban porosodik.

Le a bürokráciával!

Ami az É. M.-re nézve is kötelező

Az alábbi történet azt bizonyítja, hogy egyes felelős szervek felelőtlenül akadályozzák az állami fegyelem megszilárdulását és gátolják a lakásépítési programmot is. Az építésügyi minisztériumban is elkövetnek ilyen hibákat. Lássuk csak mi történt?

A Könnyűipari Gyárfelszerelő és Építő Vállalat munkásszálló céljára helyiséget igényelt a Közületeket Elhelyező Bizottságtól. Felajánlott a Péterffy Sándor-utcában egy egyemeletes épületet lakások céljára és cserébe kérte az építésügyi minisztérium birtokában levő fehérváriúti, vagy elnökutcai munkásszállót. Kérését azzal indokolta, hogy az É. M. munkásszállásaiban a hely csak 50—60 százalékban van kihasználva, így minden különösebb akadály nélkül, észszerű átcsoportosítással a két munkásszálló közül az egyik felszabadítható.

A Közületeket Elhelyező Bizottság arra kérte az építésügyi minisztériumot, segítsen a Gyárfelszerelőnek már csak azért is, mert a vállalat pannóniautcai munkásszállásán majdnem száz dolgozó lakik igen rossz körülmények között, dohos penészes pincehelyiségben.

A KÖZELBIZ levelét az É. M. válaszra sem méltatta. Ezért a KÖZELBIZ a Minisztertanácshoz fordult. Hamarosan megjött a válasz: az építésügyi minisztérium adja át elnökutcai munkásszállóját a Gyárfelszerelő Vállalatnak, a Gyárfelszerelő pedig a munkásszálló ellenében adja át az É. M.-nek a Péterffy Sándor-utcai épületet és a már korábban felajánlott három lakásnak alkalmas helyiséget.

Az olvasó azt hinné, hogy ezek után minden rendben van, az ügy befejeződött, hiszen mi egyebet lehetne tenni egy minisztertanácsi határozattal, mint végrehajtani.

Ha az olvasó nem is találna rá más megoldást, az É. M. illetékesei találtak. Különböző kibúvókat kerestek, az időt húzták, egyszóval a minisztertanácsi határozat semmibevételével megsértették az állami fegyelmet. Nem törődött az É. M. a 13 új lakással! Nem törődött a Pannónia-utcában lakó dolgozók rossz körülményeivel! A cél egy volt: megtartani a helyiséget minden áron, még akkor is, ha arra nincs szükségük.

De menjünk tovább. A Gyárfelszerelő 1954 november 19-én igénybe akarta venni a helyiséget.

Az É. M. azonban változatlanul nem engedett a 48-ból és további akadályokat emelt a végrehajtás elé. A félig üres elnökutcai munkásszállóba például az előtte való nap estéjén a Szentendrei-utca 48. számú munkásszállásból a dolgozók legnagyobb megbotránkozására „átirányították“ több ottlakót. Ugyancsak „átirányították“ a köztársaságtéri munkásszállásról 8—10 embert. Ezek nem is tudtak az átköltöztetésről és mikor a munka után hazatértek, ágyuk helyén csak üres szalmazsákokat találtak. A pokrócokat és a lepedőket már átszállították az Elnök-utcába...

Most már csak azt szeretnők tudni: az É. M. mikor látja be, hogy a határozatok végrehajtása számára is kötelező, mikor lesz a kijelölt helyiségekből lakás és mikor kapnak a pannóniautcai szálláson lakó dolgozók rendes, egészséges munkásszállást?

Budai Tibor

Van mosógép, de nincs...

Az Attila-utca 103/105. számú ház lakói 1953 december 7-én, tehát egy évvel ezelőtt mosógépet kaptak. A 70 bérlemény 265 felnőtt lakója nagyon megörült annak, hogy a gép segítségével a házban kényelmesen, könnyen fog menni a mosás.

A leszállítás után a ház lakói azt kérték, hogy a mosógépet alakítsák át villanyra.

Úgy látszik, kérésük meghallgatásra talált, mert 1954 januárjában az Elektromos Művek beépítették a vezetéket a falba. A vakolásról azonban mind a mai napig megfeledkeztek. Ez lett volna a kisebbik baj. Nagyobb hiba volt, hogy nem adtak órát. Ezt azzal indokolták, hogy a vezeték zárlatos. Ezután a vezetéket előírásszerűen a faltól három centiméteres távolságra tartókra szerelték. Hozhatták az órát... Hozták is, de nem kötötték be. Tehát volt mosógép, és mégsem volt. A ház lakói többször kérték az óra bekötését, de mindössze az történt, hogy az Elektromos Művek dolgozói és ellenőrei négyszer „kiszálltak“ és — megnézték az órát.

1954 májusában a mosógép motorját kiszerelték. Indokolás: az óra rossz.

Egy hónappal később a vasalógépet szétszerelték. Indokolás: a szigetelés rossz. (Honnan tudták, hogy rossz, hiszen a vasalógéppel még nem vasaltak.)

1954 augusztus: ismét nagy esemény történt a parlagon heverő vasalógéppel. A centrifugát, amelyet a mosógép előtt 50 centiméterrel betonoztak le, kiszerelték és áthelyezték 50 centiméterre a gép mögé. Majd onnan is kiszerelték (miért szerelték előbb át?) és helyét betonnal kiöntötték, a centrifugát pedig elszállították.

Azóta nem történt semmi. Csak a rozsda eszi a mosógépet.

Lelkes Vilmos

a VI. ker. tanács

VB elnöke

I., Attila-utca 103/105.

Két sportbürokrácia

1. A bárándi gondnok nem szereti a sportot.

Hajdu-Bihar megyéből a bárándi sportoló ifjúság szerkesztőségünkhöz intézett leveléből közlünk néhány sort:

„Nincs hol sportolnunk! A tanács nemrégiben átengedte ugyan a kultúrtermet, de a gondnok — a tanácsra való hivatkozással — rövidesen eltanácsolt bennünket. Felkerestük a tanácsot, ahol azt mondták, sportolhatunk nyugodtan. Sportoltunk is, de megint csak két napig, mert a gondnok ismét közbelépett. Ezúttal azt állította, hogy elromlott a villany. Kiderült, hogy csupán a biztosíték volt kicsavarva. Néhány napig ismét miénk volt a terem, de a gondnok megint közbelépett: szemetelünk, panaszolta a tanácsnál. Erre megtiltották, hogy használjuk a termet, de az előcsarnokban és a folyosón — ahol különben hideg van és víváshoz, asztaliteniszhez szűk a hely — még mindig sportolhattunk. Ujabban az előcsarnokból is kitiltottak bennünket, csak a folyosó maradt meg számunkra.“

A bárándi fiatalok panaszára felhívjuk az illetékesek figyelmét.

2. Furcsa jegyeladás.

A november 6-án tartott bajnoki mérkőzésekre 10—12 Ft-os ülőhelyet akartam vásárolni a Népstadion pénztáránál. „Csak 22, vagy 5 forintos jegy van“ — mondotta a pénztáros. Mit volt mit tenni, 5 forintos jegyet vettem. A nézőtéren vettem észre, hogy a 10—12 forintos ülőhelyek üresen tátonganak.

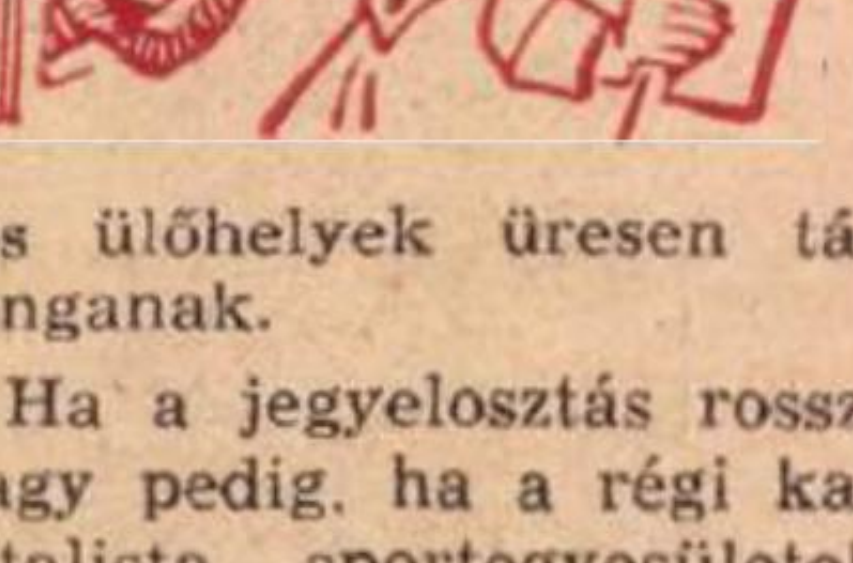

Ha a jegyelosztás rossz, vagy pedig, ha a régi kapitalista sportegyesületek mintájára rákényszerítik az embert, hogy drága ülőhelyet vásároljon, az egyformán nagy hiba, — állapítja meg Kocsis Zoltán, a VASÉRT dolgozója.

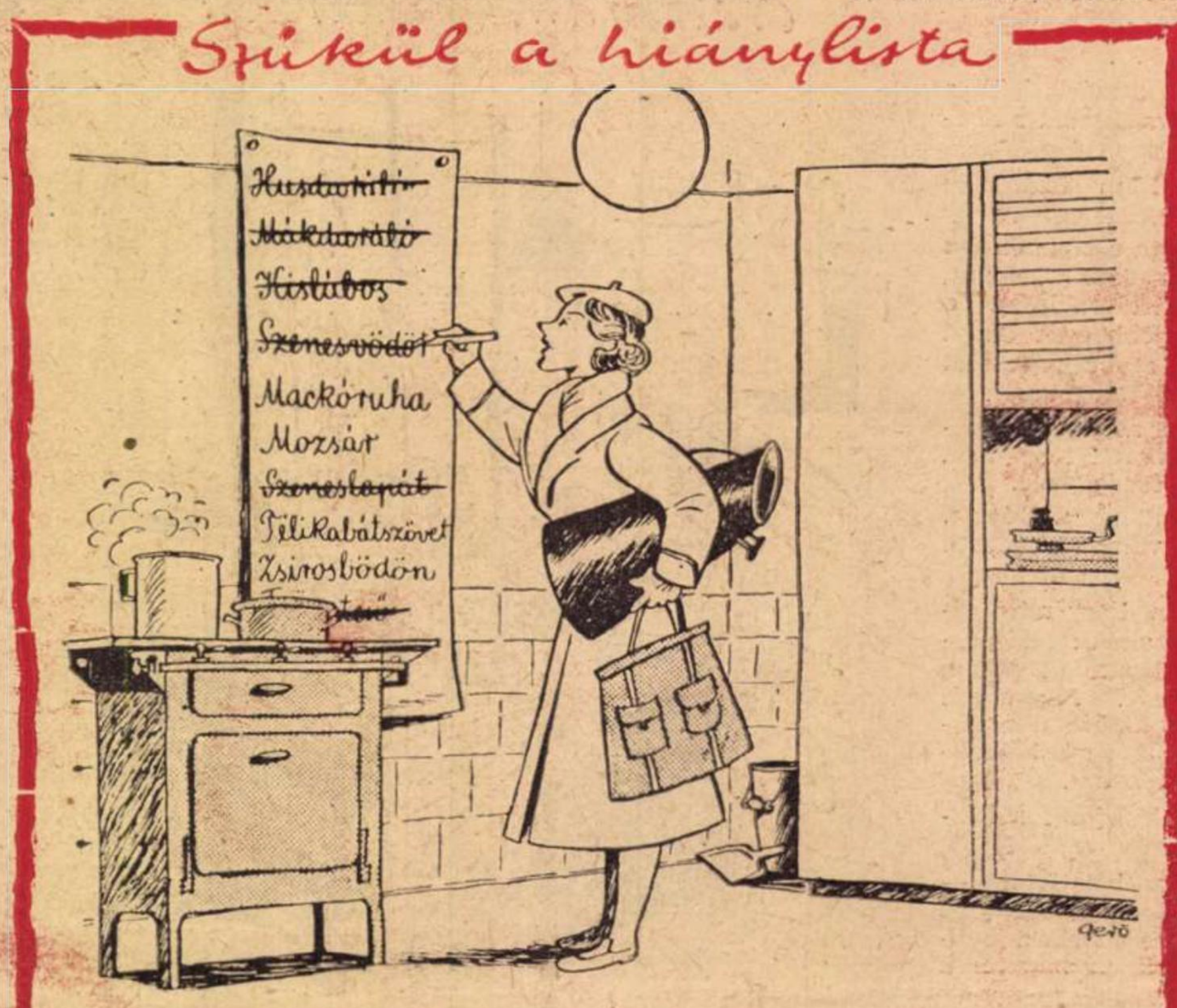

Rövidítések, vagy hieroglifák?

A Pénzügyi Közlöny 50. számában felsorolják a szövetkezeteknek a nevét és címét, melyeknél a közületek dolgoztathatnak. A felsorolásban ilyen elnevezések is előfordulnak:

Sinusz KSZ
FOK KSZ
Villtesz KSZ
GYUBER KSZ
Radelkisz KSZ
Gi-Fa KSZ
MEGVÉD KSZ

A kisipari szövetkezetek lerövidített elnevezései rejtélyesebbek, mint az egyiptomi hieroglifák: nem lehet azokat megfejteni. A szegény anyagbeszerző így még akkor is képtelen lenne rájönni, hogy mivel foglalkozik például a „GYUBER“, vagy a „MEGVÉD KSZ“, ha történetesen egyiptológus lenne is...

Nevezzék el a szövetkezeteket az általuk gyártott anyagról. Például: Ruhaipari KSZ, vagy Üvegkészítő KSZ.

A **FŐVIED** (Főv. Vízművek Egyik Dolgozója)

Ludas Matyi ELINTÉZTE

A Gyöngyös város tisztaságával foglalkozó cikkel egyetértünk. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy útjainkon a forgalom ötszöröse az 1938 évinek és a város lakóinak száma jelentősen növekedett. A városgazdálkodási vállalat köztisztasági részlege ezzel a nagyarányú fejlődéssel nem tudott lépést tartani. Ennek ellenére mindent megteszünk a tisztább Gyöngyös érdekében.

Gyöngyösi Városgazdálkodási V.

Farkas József igazgató

*

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium vasúti főosztályának forgalmi szakosztálya értesített, hogy a Szombathelyről Bükkre érkező vonathoz Répcevis (Csepreg) felé 15.15 órakor csatlakozást létesített. Erről már október 25-én meg is győződtünk. Az érdekelt tanulók és dolgozók nevében köszönöm a Ludas segítségét.

Zátonyi János
megyei tanulm. felügy.

*

Értesítelek, hogy pénzamet a TÜKER-től megkaptam. Köszönöm!

Szerdahelyi Katalin

*

Kedves Ludas! Örömmel közlöm, hogy elveszettnek hitt kölcsönkötvényem közbenjárásodra megkerült.

Wohlner Antalné
Fonyód

„Ajándék“ villának ne nézd az adóját?

A napokban adóívvel és csekkel ellátott felszólítást kaptam, hogy balatonboglári „házas ingatlanom“ utáni „szezonházadót“ fizessem be november 25-ig, mert ellenkező esetben végrehajtanak.

Nekem eddig sem „házas“, sem „nőtlen“ ingatlanom nem volt, ha mégis valami csoda folytán a balatonboglári tanács megajándékozott, akkor ezúton köszönöm meg a tanács szíves ajándékát.

A visszamenőleges adófizetés ellen azonban óvást emelek. Az adót csak attól az időponttól szeretném fizetni, amikor a villát már használatba vettem.

UDVARDY TIBOR
az Állami Operaház magánénekese
Budapest, IX., Bakáts-u. 2/a.

Igy is lehet!

Hároméves kislányommal a Nyugati felé siettem, hogy elérjük a szobi vonatot. Férjem a pályaudvaron várt bennünket.

Utunk a „Jancsi és Juliska“ játékbolt mellett vezetett el. Kislányom megállt és egy világoszöld, csővázas, úgynevezett kulikocsira mutatott, amely nagyon megtetszett neki. Megállapítottam, hogy kislányomnak máris jó ízlése van, mert a kocsi szép. Bementem az üzletbe, hogy a „kulit“ lefoglaljam, mert kevés pénz volt nálam. Megjegyeztem, hogy férjemnél, aki a vonatnál vár, van pénz, de már nincs időm arra, hogy érte menjek.

Ekkor kellemes meglepetés ért. Az eladó kijelentette, hogy szívesen odaviszi a kocsit a vonathoz. Igy is történt. A bolt dolgozói kislányomat beültették a „kuliba“ és már rohantunk is a Nyugatiba, ahol kifizettük a kocsit. Kislányom boldog arcára nézve elhatároztam, hogy megírom az esetet, amely szemléltetően mutatja, hogy egyes helyeken még a szocialista kereskedelem követelményein is túlmenő előzékenységet tanusítanak a vevőkkel szemben.

Urbán Jánosné
Szob

A mozi legyen mozi!

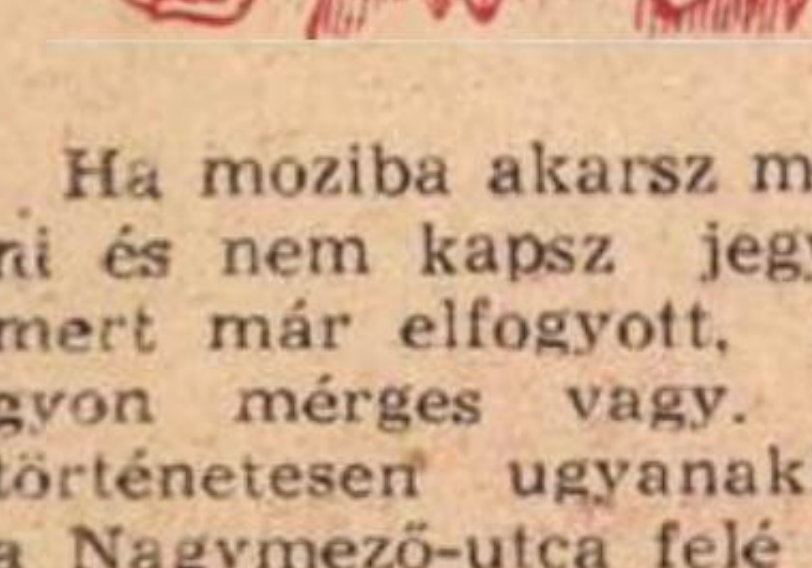

Ha moziba akarsz menni és nem kapsz jegyet, mert már elfogyott, nagyon mérges vagy. Ha történetesen ugyanakkor a Nagymező-utca felé vezetne utad, ne menj arra, mert még mérgesebb lennél. Mérgedet ugyanis a Nagymező-utca és a Mozsár-utca sarkán álló csúnya, elhanyagolt helyiség fokozná. Ez a rút helyiség 1947-ben még filmszínház volt. Azóta több célt szolgált. Kezdetben kultúrterem céljaira szolgált, azután gépalkatrészraktár volt. Jelenleg az Operettszínház díszletraktára. Miért nem csinálnak újra mozit belőle? Mozihelyiséget filmek bemutatására és nem díszlettárolásra kell használni.

A nyalkai bakkecske ládája

A Tenyészállatforgalmi Vállalat egy kecskebakot vásárolt tőlem, amelyet Nyalka községbe irányítottak.

A kecskebakot ládába zártam és feladtam a soproni állomáson. A ládára ráírtam

a jelzést „Azonnal vissza“. Ennek ellenére nem kaptam meg. Megsürgettem a címzettnél, a tanácselnöknél, de nem is válaszolt.

Kedves Ludas, sürgesd meg a ládát, mert állandóan nevelek kecskebakokat és a ládára szükségem van, hogy máshová is küldhessek tenyészállatot.

FARKAS EMIL
Magyarfalva

LUDAS MATYI, Szerkeszti a szerkesztőbizottság: **GÁDOR BÉLA** (főszerkesztő), **FÖLDES GYÖRGY** (felelős szerkesztő), **GÁSPÁR ANTAL, TABI LÁSZLÓ** (szerkesztő),
TONCZ TIBOR (művészeti szerkesztő).
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—298. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 221—285.
Terjeszti: **Posta Központi Hírlapiroda V.** Lapterjesztési ügyek: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183—022, 180—850.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — **Példányszám: 380.000.**
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.